

ΤΕΥΧΟΣ 274 • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Άγιοι Ισαπόστολοι Κύριλλος και Μεθόδιος

Περιεχόμενα Τεύχους

- 03 Πατριαρχική Σχολή**
- 04 Εισήγηση Αγιοκατάταξης**
- 07 Ι.Μ. Μεξικού - Κολομβία**
- 11 Ι.Μ. Νέας Ζηλανδίας**
- 15 Ι.Μ. Σιγκαπούρης - Κ. Ιάβα**
- 16 Ι.Α. Κένυας**
- 20 Ι.Μ. Αρούσας**
- 26 Ι.Μ. Νιγηρίας**
- 30 Ι.Ε. Μπενίν**
- 33 Ι.Ε. Τολιάρας**
- 38 Ι.Ε. Μπούνιαν**
- 42 Ι.Ε. Γκούλου**
- 44 Οδοιπορικό στην Κολομβία**
- 47 Κωνσταντίνος Χριστιομάνος**

Μπορείτε να καταθέσετε την αγάπη σας για την Εξωτερική Ιεραποστολή, με τους παρακάτω τρόπους:

ALPHA BANK (CRBAGRAA)
GR93 0140 4050 4050 0200 2000 170

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ETHNGRAA)
GR06 0110 2560 0000 2564 8000 609

EUROBANK (ERBKGRAA)
GR24 0260 2060 0001 0010 1157 390

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (PIRBGRAA)
GR70 0172 2000 0052 0005 2141 068

PAYPAL στο [paypal.me/ierapostoles](https://www.paypal.me/ierapostoles)

Για όλες τις καταθέσεις εκδίδονται και αποστέλλονται θεωρημένες αποδείξεις.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

Έτος ίδρυσης: 1963

Τιμήθηκε από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας

Τεύχος 274 | Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2026

Υπεύθυνος έκδοσης: Νόστης Ψαρράς

Οι συντάκτες ευθύνονται για τα κείμενά τους

Το περιοδικό αποστέλλεται δωρεάν

Εκτύπωση: Γραφικές Τέχνες "Μέλισσα"

Ιδιοκτήτης

Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής

Μακένζυ Κινγκ 6, Πλατεία Αγίας Σοφίας
546 22 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

T. 2310 279910

www.ierapostoles.gr

office@ierapostoles.gr

Αναγνωρισμένο φιλανθρωπικό σωματείο

Πνευματικός ιδρυτής: Ο Άγιος Χρυσόστομος
Παπασαραντόπουλος († 1972)

Ιδρυτικός Πρόεδρος: † Παντελής Μπάγιας
Μέγας Ευεργέτης: † Παν. Παπαδημητρακόπουλος
Επίτιμος Πρόεδρος: Πατριάρχης Αλεξανδρείας και
πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος

Διοικητικό Συμβούλιο:

Χαράλαμπος Μεταλλίδης	Πρόεδρος
Νόστης Ψαρράς	Αντιπρόεδρος
Κων/νος Β. Μεταλλίδης	Γ. Γραμματέας
Ζηνόβιος Ιατρού	Ταμίας
Ευαγγελία Τραϊκούδη	Μέλος
Δημήτριος Σωτήρκος	Μέλος
Εμμανουήλ Καρακούσης	Μέλος
Απόστολος Ροκάς	Μέλος
Χριστίνα Παυλίδου	Μέλος

Αναφορές δημιουργών

Adobe Stock

07 Leon Burda 11 VJH Photography 16 Maciej
Czekajewski 20 stuckreed 26 EcoView 38 photocech
42 duelune

Για την Πατριαρχική Σχολή Αλεξανδρείας

Θα ήθελα, εκ μέρους της Α.Θ.Μ. του Πάπα και Πατριάρχου μας κ.κ. Θεοδώρου Β', να σας εκφράσω για ακόμη μία φορά τις πλέον θερμές και εγκάρδιες ευχαριστίες μας για την αγάπη, το αδιάπτωτο ενδιαφέρον και την πολύτιμη στήριξή σας προς το σπουδαίο έργο που επιτελείται στην Ιερά Πατριαρχική Μονή Αγίου Σάββα του Ηγιασμένου στην Αλεξάνδρεια, μέσω της Πατριαρχικής Σχολής «Άγιος Αθανάσιος ο Αλεξανδρεύς».

Κατά το φετινό έτος, περίπου δεκαπέντε νέοι από διάφορες χώρες της Αφρικής φιλοξενούνται και εκπαιδεύονται στη Σχολή, μαθητεύοντας στην Ορθόδοξη πίστη και παράδοση, στη Βυζαντινή Μουσική και, κυρίως, στο γνήσιο ορθόδοξο εκκλησιαστικό φρόνημα, προετοιμαζόμενοι να διακονήσουν αύριο την Εκκλησία και τον λαό του Θεού στις πατρίδες τους.

Το έργο αυτό πραγματοποιείται με τη Χάρη και την ευλογία του Θεού, υπό την πατρική μέριμνα και

ευλογία του Μακαριωτάτου Πατριάρχου μας, αλλά και χάρη στη δική σας ουσιαστική και γενναιόδωρη συνδρομή, χωρίς την οποία η συνέχιση αυτής της προσπάθειας θα ήταν εξαιρετικά δύσκολη.

Για τον λόγο αυτό, σας ευχαριστούμε από καρδιάς. Η προσφορά σας δεν αποτελεί απλώς μία οικονομική ενίσχυση· αποτελεί επένδυση στο μέλλον της Ορθοδοξίας στην αφρικανική ήπειρο και έμπρακτη συμμετοχή στην ιεραποστολική διακονία του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας.

Είμαστε βέβαιοι ότι ο Πανάγαθος Θεός, ο Οποίος γνωρίζει την αγάπη και την προαίρεση κάθε ανθρώπου, θα σας ανταποδώσει πολλαπλασίως την προσφορά σας και θα χαρίζει σε εσάς και στους οικείους σας υγεία, δύναμη και κάθε ευλογία.

Μετά βαθυτάτου σεβασμού
και πολλών ευχαριστιών

† Ο Μαρεώτιδος Δαμασκηνός
Πατριαρχικός Επίτροπος
Αλεξανδρείας

Η Εισήγηση για την Αγιοκατάταξη του Αγίου Χρυσόστομου Παπασαραντοπούλου

**Του Μητροπολίτη Κινσάσας κ. Θεοδοσίου στην Ιερά Σύνοδο
του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας – Μέρος Δ΄**

Για τὸν π. Χρυσόστομο γράφει χαρακτηριστικὰ ὁ διάδοχός του καὶ συνεργάτης ἀπὸ τὰ παλαιὰ στὴν πόλη τῆς Ἑδεσσας, ὁ μέγας καὶ ἁγιασμένος ἱεραπόστολος Ἀρχιμανδρίτης Χαρίτων Πνευματικάκις.

«Μισὸς ἄνθρωπος αὐτός, μὲ κλονισμένη ὑγεία, μὲ σαρκίῳ ἀσθενικό, ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσσος, στερημένος ἐξωτερικῶν ἐντυπωσιακῶν προσόντων, ἐχρειάζετο ἀπέραντη τόλμη νὰ διαθέτῃ καὶ ἄλλη τόση αὐταπάρνηση γι' αὐτὸ τὸ παράτολμο τόλμημά του. Τὴν εἶχε καὶ τὴν διέθεσε. Γι' αὐτὸ «Θεῖω καλυφθεὶς ὁ βραδύγλωσσος γνόφῳ, ἐρρητόρευσε τὸν θεογράφον νόμον» μεταξὺ τῶν μαύρων καὶ ἐπεβλήθη στὴν Μαύρη Ἥπειρο

καὶ ἀνεδείχθη ὁ «ὁ παπποὺς» καὶ ὁ Ἅγιος τῆς Ἀφρικῆς. Ὅμως τότε καὶ πάντοτε δὲν ἐπηρεάζει καὶ κατακτᾷ ἡ εὐγλωττία καὶ ἡ ρητορεία, ἡ ρώμη καὶ ἡ ὑγεία, τὸ παράστημα καὶ τὰ ἄλλα ἐξωτερικὰ φανταχτερὰ προσόντα, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα, ἡ ἀγιότης, ὁ ζῆλος, ἡ ἀρετή, ἡ κατὰ Θεὸν ζωὴ, τὸ παράδειγμα». Συνεχίζει ὁ π. Χαρίτων, «Ὅταν, πρὸ ἐτῶν, τὸ 1965, ἐπῆγε στὴν Οὐγκάντα ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Θεσσαλονίκης μὲ τὸν Κοσμήτορά της, τὸν τότε κ. Ἱερώνυμο Κοτσώνη, καὶ Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, σὲ μία δεξίωση στὴν Καμπάλα, ἓνας τῆς ἀκολουθίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς παρετήρησε ὅτι ὁ π. Χρυσόστομος ἦταν πολὺ καταβεβλημένος καὶ

ἐξέφρασε τὴν γνώμη, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψει στὴν Ἑλλάδα πιά. Τότε ὁ Ἀφρικανὸς Ὁρθόδοξος ταγματάρχης τῆς Ἀστυνομίας Ἰωνάθαν Σεντεγκέγια, παρεμβαίνων, εἶπε: «Ὁχι, νὰ μὴ φύγει ὁ π. Χρυσόστομος, νὰ μείνει ἐδῶ, νὰ πεθάνει στὴν χώρα μας, γιὰ νὰ ἔχουμε καὶ ἐμεῖς ἓνα ἅγιο λείψανο, γιατί ὁ π. Χρυσόστομος εἶναι ἅγιος». ταῦτα ἔλεγε καὶ ἔγραφε στὸ περιοδικὸ «Πρωτόκλητος», τοῦ Συλλόγου Ὁρθοδόξου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῶν Πατρῶν.

Ὁ π. Χαρίτων στὸ περιοδικὸ «ΔΡΑΣΙΣ» τῆς Χ.Φ.Δ. τὸ ἔτος 1973 ἔγραφε τὰ ἑξῆς γιὰ τὸν πατέρα Χρυσόστομο: « Τώρα ἔχουν καὶ οἱ Ὁρθόδοξοι Ἀφρικανοὶ ἀδελφοί μας ἓνα ἅγιον λείψανο! Αὐτὸ τὸ λέγουν ἐκεῖνοι, ποὺ τὸν ἔζησαν περισσότερον παντὸς ἄλλου, ποὺ τὸν ἠγάπησαν καὶ τοὺς ἠγάπησε περισσότερον παντὸς ἄλλου.»

Ἐπίσης ὁ μακαριστὸς Θεολόγος Ἀθανάσιος Φραγκόπουλος τῆς ἀδελφότητος Θεολόγων "Ο ΣΩΤΗΡ" ἔγραφε «Υπεδέχθησαν εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν μακαρίαν ψυχὴν του, πληθὸς ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων, διὰ νὰ τὸν ἐντάξουν εἰς τὴν χορείαν τῶν μεγάλων ἀγωνιστῶν τῆς πίστεως καὶ ἀποστόλων τοῦ Εὐαγγελίου. Τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως αἱ ψυχαὶ τῶν μαύρων ἀδελφῶν μας, αἱ ὁποῖαι ὑπὸ τοῦ

πατρὸς Χρυσοστόμου ἀνεγεννήθησαν διὰ τοῦ Βαπτίσματος καὶ ἐτράφησαν μὲ τὸν Ἄρτον τῆς Ζωῆς καὶ ἐγαλουχήθηκαν μὲ τὰ νάματα τῆς Ὁρθοδοξίας, θὰ ἀποτελοῦν στέφανον περίλαμπρον, ὁ ὁποῖος θὰ τὸν κοσμή καὶ τὸν ὁποῖον μαζὶ μὲ τοὺς εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους τῆς Ἀποκαλύψεως (δ' 10-11) θὰ καθεύθῃ καὶ ἐκεῖνος «ἐνώπιον τοῦ καθήμενου ἐπὶ θρόνου » διὰ νὰ καθήσῃ καὶ αὐτὸς εἰς θρόνους οὐρανίας δόξης καὶ τιμῆς « περιβεβλημένος ἐν ἱματίοις λευκοῖς» ἀπολαύων τοιούτοτρόπως «τὸν μισθὸν τῶν πιστῶν καὶ φρονίμων οἰκονόμων», δι' ὅσα ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Οὐρανίου Ἀρχηγοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπὶ τεσσαρακοντετίαν ὄλην ἀόκνως ἱερατικῶς διηκόνησεν».

Ἔχουμε λοιπὸν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν συνειδηση τῶν ἐν Ἀφρικῇ Ὁρθοδόξων ὅτι ὁ π. Χρυσόστομος εἶναι Ἅγιος, ἀφετέρου δὲ τὴν πίστη καὶ τὴν πεποίθησι μεγάλων ἐκκλησιαστικῶν μορφῶν ἀλλὰ καὶ γενικότερα τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας περὶ τῆς ἀγιότητος τοῦ πατρός. Ἀπὸ ὅπου καὶ ἐὰν πέρασε ὁ π. Χρυσόστομος, ἄφησε φήμη ἁγίου μοναχοῦ, κληρικοῦ καὶ ἱεραποστόλου. Ἡ ζωὴ του ἦταν πεντακάθαρη σὰν τὸ ἀπάτητο χιόνι, ἔλαμπε ὡς χρυσὸς καὶ ὡς διαμάντι. Τὸ πρόσωπό του ἀκτινοβολοῦσε φῶς, τὸ Φῶς τοῦ Χριστοῦ. Τὸ πέρασμά του σκορποῦ-

σε εύωδία, τὴν εύωδία τοῦ Χριστοῦ. Ὁ πνευματικὸς λόγος τοῦ ἦταν πύρινος ἀλλὰ καὶ γλυκὺς καὶ παρήγορος καὶ ἀναπαυτικὸς. Οἱ Ἀφρικανοὶ ἀδελφοί μας τὸν ἀγάπησαν ὥς πραγματικὸς τους πατέρα, γιατί ἦταν πατέρας, γιατί γιὰ αὐτοὺς ξενιτεύτηκε, τὰ ἄφησε ὅλα πίσω ὅπως καὶ οἱ Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, νὰ κερδίσει τὶς ἀγνὲς καρδιὰς τῶν Ἀφρικανῶν, μᾶλλον ὁ Χριστὸς νὰ τὶς κερδίσει. Ἔδωσε ἐξετάσεις ὥς ἱεραπόστολος ὁ π. Χρυσόστομος καὶ πέρασε μὲ ἄριστα!

Ἀκολούθησε πιστὰ τοὺς λόγους τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου «ὁ σπουδάζων ἐξαρπᾶσαι ἀδελφὸν ἐκ τῆς φάρυγγος τοῦ διαβόλου μιμεῖται τὸν Θεόν» (Κατηχ. ΣΤ' 19) καὶ «ὁ ὑπεύθυνος γὰρ ἕκαστος ἡμῶν τῆς τοῦ πλησίον σωτηρίας ἐστί» (ΕΠΕ 29, 316). Ὁ π. Χρυσόστομος κατέστη πρότυπο προσφορᾶς καὶ θυσίας. Ἡ ἀπαίτηση γιὰ πρότυπα εἶναι πόθος καὶ αἴτημα δυνατὸ κάθε ἀνθρώπου . κάθε τόπου καὶ κάθε

ἐποχῆς. Ἔτσι ἡ Ἀφρικανικὴ Ἠπειρος δύναται νὰ ἀτενίζει εἰς τὴν μορφήν τοῦ ἁγίου ἀνδρὸς καὶ νὰ ἀντιγράφει τὴν χριστομίμητη πολιτεία του, διότι ἡ ἀγιότητα εἶναι δυνατὴ σὲ ὅλους μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας ἡ ὁποία εἶναι ἐργαστήριον ἀγιότητος.

Ἕνας ἄνθρωπος, ὅπως ὁ π. Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος τήρησε τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ «ἅγιοι ἔσεσθε ὅτι ἅγιος ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός» (Λευιτ. 19,2) καὶ δίδαξε «λόγῳ καὶ ἔργῳ» τὴν πορεία ἀπὸ τὸ «κατ' εἰκόνα» εἰς τὸ «καθ' ὁμοίωσιν», ἀξίζει νὰ τεθεῖ «ἐπὶ τὴν λυχνίαν», ἵνα «λάμπῃ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὅπως ἴδωσιν οἱ ἄνθρωποι τὰ καλὰ (ἱεραποστολικά) ἔργα αὐτοῦ καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα αὐτῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. ε' 14-16).

«Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, μεγάλε ἱεραπόστολε καὶ φωτιστὰ τῆς ἐν Ἀφρικῇ Ἐκκλησίας πρέσβευε τῷ Ἐλεήμονι Θεῷ ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν παράσχῃ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν». ■

**Στὴ μοναδική ἐπίσκεψή του Ἁγίου στὴν Ελλάδα το 1971
με τὸν ἰδρυτικὸ Πρόεδρο τῆς Αδελφότητας Παντελή Μπάγια**

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΞΙΚΟΥ
Ιεραποστολικό Κλιμάκιο Κολομβίας

Τα εγκαίνια του Αγίου Αθανασίου στο Σερετέ

Πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; Πῶς δὲ πιστεύουσιν οὐδ' οὐκ ἤκουσαν; Πῶς δὲ ἀκούσουσι χωρὶς κηρύσσοντος... Πῶς δὲ κηρύξουσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσι; Καθὼς γέγραπται· ὥς ὥραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθὰ! (Ρωμ. 10:14-15)

Πριν από τη δεκαετία του 1990, μια ομάδα Κολομβιανών, ωθούμενοι από μια ιδιαίτερη κλήση, ένα είδος καλέσματος που ο Κύριος είχε αφυπνίσει στις καρδιές μας, αναζητούσαμε ήδη την Ορθοδοξία. Η Μεγάλη Μητέρα Εκκλησία Κωνσταντινουπόλεως, το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο, διαμέσου της ιδρύσεως της Ιεράς Μητροπόλεως Παναμά, μετέπειτα Μεξικού, ανταποκρινόμενη στην αναζήτηση και το αίτημά μας, άνοιξε τις θύρες της Ορθόδοξης Εκκλησίας στους ιθαγε-

νείς ανθρώπους των διαφόρων φυλών και εθίμων που αποτελούν τον κολομβιανό λαό. Αν σκεφτούμε ότι έως το 2000 είχαμε μόνο έναν κλειστό ναό και σήμερα έχουμε ορθόδοξη παρουσία με ενορίες και ορθόδοξες ιεραποστολικές παροικίες στις πιο σημαντικές περιοχές της Κολομβίας, θα καταλάβουμε πόσο ευλογημένη υπήρξε αυτή η πορεία. Πριν, η Ορθοδοξία περιοριζόταν στους μετανάστες από ορθόδοξες χώρες που είχαν φτάσει στα μέρη μας.

Οι κάτοικοι των ατλαντικών ακτών της Κολομβίας δεν ανήκουν σε μία συγκεκριμένη «φυλή»· ο πληθυσμός τους είναι το αποτέλεσμα μιας έντονης διαδικασίας φυλετικής ανάμειξης. Από κοινωνιολογική και δημογραφική άποψη, ο πληθυσμός των ακτών της Κολομβίας στην καραϊβική κολομβιανή περιοχή αποτελείται κατά κύριο

λόγο από μιγάδες, μουλάτους και μεστίζους, με σημαντική συμβολή από αυτόχθονες πληθυσμιακές ομάδες και πληθυσμό αφρικανικής καταγωγής. Σε αυτή την Καραϊβική περιοχή, η Ιερά Μητρόπολη Μεξικού, διά της ιερατικής διακονίας του αιδεσιμότατου πατρός Ραφαήλ Παδίγια, κατεύθυνε τις προσπάθειές της προς την ίδρυση της σημερινής Ορθόδοξης Ενορίας του Αγίου Αθανασίου του Μεγάλου και του Ορθόδοξου Ιεραποστολικού Κέντρου, αφιερωμένου στην Παναγία Παντάνασσα.

Κάθε αρχή είναι δύσκολη, γεμάτη προκλήσεις και θυσίες· απαιτεί την παραίτηση από ανέσεις, ακριβώς όπως έκανε ο πατέρας Ραφαήλ όταν εγκατέλειψε την πόλη Μεντεγίν για να εγκατασταθεί στο Σερετέ της Κόρδοβα, προκειμένου

να προωθήσει το ιεραποστολικό έργο που, με τη χάρη του Θεού, είχε ξεκινήσει. Πρέπει να πούμε ότι είναι ένα ιεραποστολικό έργο με αντίξοες συνθήκες, σε μια περιοχή όπου η ζέστη και η υγρασία είναι υπερβολικές και όπου χρειάζεται πάντοτε πίστη, υπομονή, επιμονή, απλότητα, ταπεινότητα και αγάπη, όπως αποδεικνύει και σήμερα ο σημερινός προϊστάμενος πατήρ Αθανάσιος.

Η έλλειψη ναού ανάγκασε την τέλεση της Θείας Λειτουργίας και κάθε ακολουθίας σε διάφορες τοποθεσίες, σε σπίτια, καλύβες και συχνά στην ύπαιθρο, πάντα όμως με την ελπίδα ότι αυτή η ορθόδοξη κοινότητα θα αποκτούσε κάποια στιγμή τη δική της Εκκλησία. Ο Θεός εισάκουσε αυτή την προσευχή και χάρισε την εκπλήρωσή της, αν και απαιτούνται ακόμη προσπά-

θιες για την πλήρη υλοποίηση του τελικού εγχειρήματος που έχουμε οραματιστεί: ενός έργου που όχι μόνο στηρίζει πνευματικά την κοινότητα, αλλά βοηθά επίσης να προοδεύσει και να βελτιώσει τη μορφωτική ζωή των ανθρώπων μέσω μιας τεχνικής σχολής.

Όπως συμβαίνει με κάθε εγχείρημα, έτσι και η κιβωτός της Εκκλησίας έχει στο τιμόνι της έναν κυβερνήτη: τον Μητροπολίτη της περιοχής. Ως εκ τούτου, ευχαριστούμε τον Πατέρα και Ποιμενάρχη μας, Σεβασμιώτατο κ. Ιάκωβο, για το ακούραστο έργο του· χωρίς αυτόν, το ιεραποστολικό έργο και οι διάφορες πρωτοβουλίες σε αυτή την περιοχή δεν θα ήταν εφικτά. Πάνω απ' όλα, επιθυμούμε να τον ευγνωμονήσουμε για τη δέσμευση, την υπομονή και την αφοσίωσή του. Από την ημέρα της ενθρόνισής

του, το ιεραποστολικό έργο της Μητρόπολής μας έχει αποκτήσει νέα δύναμη, προωθώντας τον ευαγγελισμό και την υλοποίηση σημαντικών έργων που αυξάνουν τον αριθμό των πιστών και διευρύνουν τους χώρους που είναι αφιερωμένοι στη λατρεία, την πνευματική και θεολογική κατάρτιση, την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, καθώς και στη μαρτυρία της Ορθόδοξης πίστης στην ευρύτερη περιοχή μας.

Την περασμένη 4η Ιουλίου έγιναν τα εγκαίνια του Ναού και του Ιεραποστολικού Έργου, υπό την προστασία της Παναγίας Παντάνασσας και την πρεσβεία του Αγίου Αθανασίου του Μεγάλου. Πρόκειται για ένα ιστορικό λειτουργικό γεγονός, καθώς σηματοδοτεί την πρώτη φορά που τελείται η ακολουθία των εγκαίνιων ορθόδοξου ναού στην Κολομβία· στην προκειμένη περίπτωση

προεξήρχε ο Πατέρας και Ποιμενάρχης μας, Σεβασμιώτατος Ιάκωβος, συνοδευόμενος από τον Επίσκοπο Σασίμων και τον κλήρο της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Μπογκοτά και Κολομβίας. Αυτό που ξεχωρίζει περισσότερο σε αυτό το ιστορικό λειτουργικό γεγονός είναι τα πρόσωπα των απλών πιστών και των οικογενειών της περιοχής (που ακτινοβολούν ευτυχία, χαρά και ελπίδα), καθώς ένα έργο τέτοιας εμβέλειας όχι μόνο ενισχύει την πνευματική τους ζωή, αλλά και προασπίζεται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Τίποτα από όσα έχουν επιτευχθεί σε αυτό το έργο, όχι μόνο ο ναός αλλά και το ιερατικό σπίτι, δεν θα ήταν δυνατό χωρίς τη στήριξη, τη συμβολή, τη συνεισφορά και την αγάπη της Αδελφότητας Ορθόδοξου Εξωτερικής Ιεραποστολής, αυτής που συνοδοιπορεί μαζί μας από την αρχή της Ιεραποστολής μας. Αναγνωρίζουμε στην Αδελφότητα το ελληνικό φιλότιμο και την αγάπη που δείχνει πάντα για όλους τους λαούς του κόσμου. Αναγνωρίζουμε ότι ο ελληνικός πολιτισμός δεν κατακτά αλλά πλουτίζει και φωτίζει απανταχού της γης. Θα ήθελα να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μας στους δύο

ανώνυμους δωρητές, που εκπροσώπησαν την Αδελφότητα Ορθόδοξου Εξωτερικής Ιεραποστολής· με απέραντη αγάπη έγιναν ένα με τον λαό μας, μοιραζόμενοι αγάπη και χαρά, αλλά πάνω απ' όλα διαθέτοντας το ελληνικό φιλότιμο και την ανθρωπιά που διακρίνουν τους Έλληνες και τη συμβολή τους στην ανθρωπότητα.

Αξίζει επίσης να αναφερθεί το όνομα του κυρίου Αθανασίου Μαγγανά, που είναι συνοδοιπόρος από την αρχή στο ιεραποστολικό έργο και συμμετέχει σε αυτό με κάθε τρόπο, όχι μόνο στην Κολομβία αλλά και σε διάφορα μέρη της μητροπόλεώς μας. Αξίζει επίσης να αναφερθεί ο δικηγόρος κ. Αθανάσιος Κεχαγιόγλου, που υποστηρίζει οικονομικά τον άμισθο κληρικό και προϊστάμενο πατέρα Αθανάσιο με μια συνεισφορά που του επιτρέπει να καλύψει τις πιο βασικές του ανάγκες.

Είθε η Χάρη του Θεού, που φανερώνεται σε κάθε έργο της Ιεραποστολής, να χαρίζει ευλογίες σε όσους στηρίζουν αυτό το έργο, για την εκπλήρωση της αποστολής που μας εμπιστεύτηκε ο Κύριος, «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη».

† Ο Άσσου Τιμόθεος
Βοηθός Επίσκοπος Κολομβίας

Σκανάρετε δίπλα, για να δείτε βίντεο από τον Ιερό Ναό.
'Η επισκεφθείτε το ierapostoles.gr/274/10

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ

Οι Άγιοι συνεχίζουν την Ιεραποστολή

«Εγὼ ἐφύτευσα,
Ἀπολλῶς ἐπότισεν,
ἀλλ' ὁ Θεὸς ἡΰξανεν...
Θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί»
(Α' Κορινθίους 3:6-9).

Έρχεται κάποτε η στιγμή που κάθε ιεραπόστολος συνειδητοποιεί την ίδια αλήθεια· πολλοί από τους καρπούς που συλλέγουμε σήμερα έχουν βλαστήσει από σπόρους που έσπειραν εκείνοι οι οποίοι εργάστηκαν πριν από εμάς. Κι εμείς οι ίδιοι δεν είμαστε παρά ένα μόνο κεφάλαιο μιας ιστορίας που άρχισε πολύ πριν από εμάς και θα συνεχιστεί και μετά από εμάς. Η Εκκλησία υπήρξε πάντοτε ο κήπος του Κυρίου, όπου το Άγιο Πνεύμα καλλιεργεί και ωριμάζει τους καρπούς της αγιότητας σε κάθε γενιά. Όλοι μας καλούμαστε να εργασθούμε μέσα σε αυτόν τον κήπο με πίστη, έχοντας τη βεβαιότητα ότι μόνο ο Θεός δίδει την αύξηση.

Η φετινή χρονιά στην Ορθόδοξη Ιεραποστολή μας στον Ειρηνικό

μάς φανέρωσε την αλήθεια αυτή με ιδιαίτερο τρόπο.

Μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα εκοιμήθηκαν δύο αγαπημένα μέλη της ιεραποστολικής μας οικογένειας, που αφιέρωσαν ολόκληρη τη ζωή τους στο Ευαγγέλιο σε αυτά τα νησιά: ο αγαπημένος μας Γέροντας, πατέρας και ιδρυτής της Ορθόδοξης Ιεραποστολής στον Ειρηνικό, Μητροπολίτης Αμφιλόχιος, του οποίου το όραμα, η θυσιαστική αγάπη και το ακατάβλητο ιεραποστολικό φρόνημα έθεσαν τα θεμέλια της Ορθοδοξίας στα Φίτζι, στην Τόνγκα και στη Σαμόα· και ο αγαπητός μας αδελφός και συλλειτουργός, π. Βαρθολομαίος, ο πρώτος γηγενής Ορθόδοξος ιερέας των Φίτζι, του οποίου η ήσυχη πίστη, η ταπείνωση και η βαθιά αγάπη για τον λαό του έγιναν ένα ζωντανό κήρυγμα του Ευαγγελίου.

Η εκδημία τους άφησε ένα κενό που δεν μπορεί να μετρηθεί μόνο με βάση το έργο το οποίο επιτέλεσαν.

Μας λείπουν η φωνή τους, οι προσευχές τους, η καθοδήγησή τους και η παρουσία τους. Δεν έπαψαν όμως να συμμετέχουν στην Ιεραποστολή, διότι δεν έπαψαν να ανήκουν στον Χριστό. Ο ίδιος Κύριος, τον οποίο υπηρέτησαν, τους δέχεται τώρα στη Βασιλεία Του, όπου συνεχίζουν να προσεύχονται για την ίδια Ιεραποστολή στην οποία αφιέρωσαν τη ζωή τους. **Ο θάνατος δεν τερμάτισε τη διακονία τους· τη μεταμόρφωσε.** Ό,τι άλλοτε προσέφεραν με τον ορατό τους κόπο, τα προσφέρουν τώρα με την αδιάλειπτη μεσιτεία τους ενώπιον του θρόνου Του.

Γι' αυτό η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν μιλά για τους αγίους ως ήρωες του παρελθόντος, αλλά ως ζωντανά μέλη της Βασιλείας. Οι εορτές τους δεν είναι επέτειοι που ανακαλούν στη μνήμη κάτι το οποίο χάθηκε. Είναι λειτουργικές φανερώσεις εκεί-

νου που έχει ήδη συντελεστεί στο πρόσωπο του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού. Σε κάθε εορτή ο ουρανός και η γη συναντώνται. Ο χρόνος ανοίγεται προς την αιωνιότητα και η Εκκλησία βιώνει, εδώ και τώρα, την κοινωνία του μέλλοντος αιώνας. Οι άγιοι είναι οι ίδιοι η μαρτυρία ότι η Βασιλεία του Θεού δεν αποτελεί απλώς μία μελλοντική προσδοκία· είναι ήδη παρούσα ανάμεσά μας.

Και όμως, η Ιεραποστολή συνεχίζεται.

Νέοι γηγενείς Ορθόδοξοι άνδρες προετοιμάζονται για να αποτελέσουν την επόμενη γενιά ιερέων, έτοιμοι να ποιμάνουν τις δικές τους κοινότητες και να κηρύξουν το Ευαγγέλιο στις γλώσσες και μέσα στις πολιτιστικές παραδόσεις των λαών τους.

Ο νέος ξενώνας αποφοίτων και φοιτητών στο Παιδικό Σπίτι της Αγίας Ταβιθάς πλησιάζει στην ολοκλή-

ρωσή του, ανοίγοντας ένα νέο κεφάλαιο στη φροντίδα των νέων μας, καθώς συνεχίζουν τις σπουδές τους και κάνουν τα πρώτα τους βήματα στην ενήλικη ζωή, παραμένοντας συγχρόνως συνδεδεμένοι με την Εκκλησία που τους ανέθρεψε.

Νέοι εθελοντές συνεχίζουν να έρχονται σχεδόν κάθε μήνα, προσφέροντας τον χρόνο, τις ικανότητες και την αγάπη τους στην υπηρεσία του Χριστού και του λαού Του. Η παρουσία τους μας υπενθυμίζει ότι το Ευαγγέλιο εξακολουθεί να εμπνέει καρδιές πολύ πέρα από τις ακτές του Ειρηνικού.

Η Ιεραποστολή στηρίζεται επίσης από την αξιοθαύμαστη γενναιοδωρία πιστών Ορθοδόξων Χριστιανών, ενοριών και τοπικών Εκκλησιών από πολλές χώρες. Με τις προσευχές και την έμπρακτη, θυσιαστική οικονομική τους συνεισφορά

φροντίζονται παιδιά, στηρίζονται οι κληρικοί, ενδυναμώνονται οι κοινότητες και καθίσταται δυνατή η ανάπτυξη νέων ιεραποστολικών έργων. Αν και μας χωρίζουν ωκεανοί, εργάζονται μαζί μας ως μέλη του ίδιου Σώματος του Χριστού.

Ο Θεός συνεχίζει να προσθέτει νέα μέλη στην Εκκλησία Του. Τον Ιούλιο, στα Φίτζι, χαρήκαμε υποδεχόμενοι νέα μέλη διά του Αγίου Βαπτίσματος, διαπιστώνοντας για ακόμη μία φορά ότι το Άγιο Πνεύμα συνεχίζει να καλεί ανθρώπους στη ζωή του Χριστού. Κάθε βάπτισμα μας υπενθυμίζει ότι η Πεντηκοστή δεν έχει τελειώσει. Το Ευαγγέλιο συνεχίζει να ριζώνει σε νέες καρδιές και νέες οικογένειες.

Μεγάλη είναι επίσης η ελπίδα μας για τη Σαμόα. Τα σχέδια του νέου Ορθόδοξου Ιεραποστολικού Κέντρου έχουν ήδη υποβληθεί και,

Θεού θέλοντος, οι εργασίες στον χώρο θα αρχίσουν πριν από το τέλος του έτους. Εκείνο που σήμερα αποτυπώνεται μόνο πάνω στο χαρτί, με τη Χάρη του Θεού θα γίνει ένας τόπος όπου οι επόμενες γενιές θα συγκεντρώνονται για να τελούν τη Θεία Λειτουργία, να γνωρίζουν την Ορθόδοξη πίστη, να δέχονται τη φιλοξενία της Εκκλησίας και να συναντούν την αγάπη του Χριστού.

Βλέποντας όλα αυτά, αρχίζουμε να κατανοούμε κάτι ουσιώδες για την Εκκλησία.

Κάθε γενιά παραλαμβάνει το Ευαγγέλιο από τα χέρια μιας προηγούμενης γενιάς. Η Εκκλησία οικοδομείται μέσα από αναρίθμητες πράξεις σιωπηλής πίστεως, τις περισσότερες από τις οποίες η ιστορία δεν θα καταγράψει ποτέ.

Ο Γέροντας Αμφιλόχιος φύτευσε. Ο π. Βαρνάβας, ο π. Παναγιώτης και ο π. Βαρθολομαίος –οι γηγενείς ιερείς τους οποίους εκείνος χειροτόνησε και οι οποίοι έχουν πλέον όλοι αναχωρήσει από αυτή τη ζωή– πότισαν τους σπόρους αυτούς με δάκρυα, προσευχές και πιστή διακονία. Άλλοι συνεχίζουν τώρα την ίδια διακονία. Κάποτε και αυτοί θα εμπιστευθούν το έργο σε εκείνους που θα έρθουν μετά από αυτούς. Η Ιεραποστολή παραμένει μία και η ίδια, διότι το αληθινό της θεμέλιο δεν είναι ούτε η ανθρώπινη δύναμη ούτε ο αν-

θρώπινος σχεδιασμός, αλλά ο ίδιος ο Χριστός.

Αυτή είναι ίσως μία από τις μεγαλύτερες παρηγοριές του Ευαγγελίου. Οι εργάτες έρχονται και παύονται, αλλά ο Κύριος του θερισμού παραμένει. Όσοι αναπαύονται εν Κυρίω συνεχίζουν να προσεύχονται. Εκείνοι που εργάζονται σήμερα συνεχίζουν να σπέρνουν. Και όσοι ακόμη δεν έχουν γεννηθεί θα θερίσουν κάποτε όσα σπέρνονται σήμερα.

Η Ιεραποστολή στον Ειρηνικό, επομένως, δεν είναι απλώς η ιστορία ναών που ανεγείρονται, έργων που ολοκληρώνονται ή κοινοτήτων που μεγαλώνουν. Είναι η ζωή της Βασιλείας του Θεού που ξεδιπλώνεται σε αυτά τα νησιά: μία κοινωνία που αγκαλιάζει τους ζώντες και τους κοιμημένους, τους ιεραποστόλους και τους νεοφώτιστους, τους ευεργέτες και τους εθελοντές, τα παιδιά και τους ηλικιωμένους, όλους συγκεντρωμένους μέσα στο ένα Σώμα του Χριστού.

Γι' αυτό ευχαριστούμε τον Θεό — όχι μόνο για όσα έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, αλλά και διότι ο Κύριος του θερισμού συνεχίζει να καλεί, να συνάγει και να αγιάζει τον λαό Του σε αυτά τα νησιά.

Αρχιμ. Μελέτιος Pantic

Υπεύθυνος ιεραποστολικής
διακονίας Ι.Μ. Νέας Ζηλανδίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ
Ιεραποστολικό Κλιμάκιο Κεντρικής Ιάβας

Χτίζοντας μια εκκλησία στο Κρικιλάν

Το Κρικιλάν βρίσκεται κοντά στο Διεθνές Αεροδρόμιο Αντισουμάρμο του Σόλο και έχει περίπου 7.000 κατοίκους. Η πλειοψηφία είναι μουσουλμάνοι· έως πρόσφατα δεν υπήρχε στο χωριό ούτε ένας Χριστιανός ούτε εκκλησία.

Το 2022 πήγα εκεί για να κηρύξω το Ευαγγέλιο του Χριστού. Γνώρισα την οικογένεια του κ. Σαμάν και της κ. Σαντικέμ, με επτά παιδιά, όλοι μουσουλμάνοι. Επισκεπτόμουν την οικογένεια φέρνοντας βασικά είδη πρώτης ανάγκης, ρύζι, γάλα, αβγά και μαγειρικό λάδι, καθώς το χωριό είναι απομακρυσμένο και φτωχό. Αυτό στάθηκε αφορμή για τη μεταστροφή του κ. Σαμάν.

Από το 2022 έως σήμερα η οικογένεια και άλλοι κάτοικοι διδάχθηκαν τις αρχές της ορθοδοξίας, της ορθολατρίας και της ορθοπραξίας. Σήμερα στο Κρικιλάν υπάρχουν 33

Ορθόδοξοι πιστοί. Τον Σεπτέμβριο του 2022 βάπτισα τον κ. Σαμάν και τη σύζυγό του, οι οποίοι έλαβαν τα ονόματα Λουκάς και Μάρθα. Μετά το βάπτισμά τους, δώρισαν, από τη φτώχεια τους, 100 τετραγωνικά μέτρα γης για την ανέγερση ναού.

Επειδή και οι 33 πιστοί είναι φτωχοί, ο τρόπος τους για να χτίσουν την εκκλησία ήταν να φτιάχνουν οι ίδιοι τούβλα, να συλλέγουν άμμο από τα ποτάμια και να συγκεντρώνουν σιγά σιγά χρήματα για τσιμέντο. Έτσι ξεκίνησε η ανέγερση του Ορθόδοξου Ναού στο Κρικιλάν.

Λόγω οικονομικών δυσκολιών η κατασκευή παραμένει ημιτελής. Ζητούμε τις προσευχές σας για την ολοκλήρωσή της. Ο ναός δεν έχει ακόμη προστάτη άγιο. Όποιος από εσάς επιθυμεί να προτείνει όνομα, θα τον δεχτούμε με βαθιά ευγνωμοσύνη.

π. Μεθόδιος Sri Gunarjo

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΕΝΥΑΣ

Στο τέρμα του Ινδικού Ωκεανού, λίγα βήματα από την Σομαλία η Ορθοδοξία μας...

Βρισκόμαστε στη δεκαετία του 1960 και συγκεκριμένα τον χρόνο που οι Άγγλοι έδωσαν την ανεξαρτησία στους Κενυάτες. Ο πρωτοπόρος και αγωνιστής της ελευθερίας αναλαμβάνει όπως ήταν φυσικό την Προεδρία της ελεύθερης τώρα Κένυας. Ο Κενυάτα ανήκε στη φυλή των Κικούγιου που τον βοήθησαν με τη δημιουργία της μυστικής οργάνωσης γνωστής ως Μάου-Μάου αντίστοιχης με τη δική μας ΕΟΚΑ, και αγωνίστηκαν όλοι για την ελευθερία της χώρας τους.

Έτσι ο Κενυάτα εκτιμώντας την δράση αυτή των αγωνιστών της ελευθερίας, θέλησε να τους τιμήσει. Σε αναγνώριση λοιπόν των αγώνων και των θυσιών τους στους δικούς τους ο Κενυάτα μετά την ανεξαρτησία (1963), σε αναγνώριση των

κόπων και των θυσιών τους παραχώρησε τεράστιες εκτάσεις γης στις πιο απομακρυσμένες αλλά εύφορες περιοχές, ιδιαίτερα εδώ που βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή στο τέρμα του Ινδικού Ωκεανού, μόνο μερικά βήματα από τη μουσουλμανική Σομαλία.

Σ' αυτούς που παραχώρησε εκτάσεις γης ήσαν δύο ιερείς με όνομα Ελευθέριος. Κι έτσι με τον τρόπο αυτό μετέφεραν σε αυτές τις περιοχές την Ορθόδοξη πίστη και παράδοση. Κι έτσι θεμελιώθηκε και βλάστησε για πρώτη φορά ο σπόρος της Ορθοδοξίας. Κιλιμάντζαρο και Λάμου... Ενθυμούμαι έντονα τις επισκέψεις μου που ως λαϊκός προσκλήθηκα και με ξενάγησαν στους χώρους αυτούς. Πού μπορούσα τότε να διανοηθώ ότι θα ήμουν και ο πρώτος Αρχιερέας που θα εγκαινί-

αζα τους πετρόκτιστους ναούς στις περιοχές αυτές σε αντικατάσταση των πρόχειρων ναών καμωμένων από λάσπη ή ξύλα και λαμαρίνες σκουριασμένες... Θεέ μου. Τόση ευλογία, τόση μακροθυμία, τόση συγκατάθεση...

Εδώ λοιπόν που βρισκόμαστε σήμερα ο ένας π. Ελευθέριος ήλθε με την πρεσβυτέρα του Αιμιλία και την οικογένειά του. Πολυμελής οικογένεια! Οκτώ, δέκα παιδιά! Χθες λοιπόν με την άφιξή μας θέλησα να επισκεφθώ και να τελέσω τρισάγιο στον τάφο τους. Παρόντες τα παιδιά και τα εγγόνια τους. Το είχα τάμα για τους δύο αυτούς που μετέφεραν το μήνυμα της Ορθοδοξίας στο «πυθινά» κυριολεκτικά και το φύτεψαν τόσο βαθιά που σήμερα ακούγεται ο όρθρος της Ορθοδοξίας εδώ στο κέντρο της πόλης Μπεκετόνι.

Έθεσα λοιπόν τον θεμέλιο λίθο, κτίστηκε ο ναός αφιερωμένος στον Απόστολο Παύλο, λόγω όμως των φονικών επιθέσεων και φοβερών σφαγών της μουσουλμανικής ομάδας από την Σομαλία δεν μπορούσα να έλθω για να τον εγκαινιάσω. Μέσα, λοιπόν, σ' αυτό το βαρύ κλίμα με κίνδυνο της ζωής μας ήλθαμε ακριβώς πριν δύο χρόνια και τελέσαμε τα εγκαίνια.

Η επίσκεψή μας εδώ αυτή τη φορά είχε άμεση σχέση με την τέλεση της Θείας Λειτουργίας στον ωραιότατο ναό μας που βρίσκεται στο κέντρο της πόλης και τη χειροτονία του απόφοιτου της Πατριαρχικής Σχολής μας Συμεών σε διάκονο και πρεσβύτερο. Ο νέος ιερέας θα βοηθήσει στην δεύτερη ενορία που υπάρχει εδώ του Αγίου Παντελεήμονος. Το πιο συγκλονιστικό είναι ότι ο

εγγονός του π. Ελευθέριου θα έλθει να φοιτήσει στην Πατριαρχική μας Σχολή κι έτσι αργότερα θα μπορέσει να συνεχίσει το τεράστιο ιεραποστολικό έργο που άρχισε ο παππούς του σ' αυτή την απομακρυσμένη περιοχή.

Κι' όλα αυτά γίνονται σήμερα. Δεν θα περιγράψω με λεπτομέρεια το κουραστικό αυτό ταξίδι. Από την Πατριαρχική μας Σχολή μέχρις εδώ που είμαστε είναι ακριβώς δεκαπέντε ώρες. Δεν μπορέσαμε να το κάνουμε όλο αυτό σε μία μέρα αφού εν τω μεταξύ νύχτωσε. Ώρες όμως πολλές και επικίνδυνες περιοχές, χωριά, πόλεις, δάση τροπικά άγρια ζώα.

Αυτή τη στιγμή βρίσκομαι ακριβώς εκεί στον απέραντο, ατελείωτο κι όμορφο Ινδικό Ωκεανό. Κάθομαι και ατενίζω στο βάθος όσο γίνεται και σκέφτομαι πόσο τελικά ο Θεός

αγαπάει τον άνθρωπο και τον φροντίζει. Βρισκόμαστε εδώ που τελέσαμε δύο θείες λειτουργίες την Κυριακή και την Δευτέρα για να δώσουμε ύστερα από βαθιά περισυλλογή και εξέταση σ' ένα ακόμα απόφοιτο της Πατριαρχικής μας Σχολής, τον Συμεών που κατάγεται και ζει σ' αυτά τα μέρη να υπηρετήσει τον Κύριό μας και την Ορθοδοξία μας σ' αυτό το απόμερο κι απομακρυσμένο κομμάτι της Δημιουργίας του Θεού. Έχει τα προσόντα η Θεία Χάρις που δέχθηκε να τον φωτίσει και να τον στερεώσει ώστε να εκπληρώσει την μεγάλη και ιερή αυτή αποστολή του.

Έτσι λοιπόν ταξιδεύουμε. Κόσμος πολύς, μουσουλμάνοι φυσικά, με τα τζαμιά παντού και τους μιναρέδες. Γυναίκες με τους φερετζέδες και άνδρες με τα άσπρα τζελαμπί-

για, παρόμοιο χρώμα και ο σκούφος κ.τ.λ. Μας τρελάνανε κυριολεκτικά με τις βροντερές φωνές τους. Παντού φαίνεται ξεκάθαρα ότι κυβερνούν τον τόπο, εδώ φυσικά που βρισκόμαστε είναι μανδρί τους, κι εδώ ως μην ξεχνάμε έγιναν όλες οι φονικές επιθέσεις και δολοφονίες!

Η ζέστη φυσικά δεν μας εμπόδισε να τελέσουμε τη θεία λειτουργία στον μοναδικό εγκαινιασμένο ναό στο κέντρο της πόλης με τους χριστιανούς μας της φυλής Κικούγιου. Το τοπίο φυσικά παραδεισένιο. Ζώα, δένδρα, φυτά και άνθρωποι. Όλοι κοσμούν το καθένα με τον δικό του τον τρόπο.

Την άλλη μέρα αρχίσαμε ξανά το ταξίδι για να φθάσουμε στο περίφημο όρος Κιλιμάντζαρο. Η φύση παντού νεκρή. Ούτε ένα πράσινο φύλλο. Τα ζώα κυκλοφορούν και ψάχνουν. Δεν υπάρχει όμως τίποτα να δοκιμάσουν. Απελπιστική η κατάσταση. Τα σύννεφα στον ουρανό άρχισαν να πυκνώνουν. Τώρα έπρεπε να επισκεφθούμε ένα τουλάχιστον δημοτικό σχολείο στην φυλή των Μασάι. Και η πρώτη λέξη που βγήκε από το στόμα του δασκάλου των παιδιών ήταν «πεινούμε»! Αν ήταν δυνατόν! Ένα τελείως διαφορετικό τοπίο. Ξηρασία φοβερή, και μου εξηγεί ο δάσκαλος, για οκτώ συνεχόμενους μήνες ούτε μια σταγόνα βροχής! Ούτε ένα πράσινο φύλλο!

Κλαδιά και λαγκάδια ξηρά... απελπιστική η κατάσταση. Και τι τρώνε τα φτωχά αυτά παιδάκια; Η απάντηση ήλθε από τον ιερέα μας: αυτά τα λίγα που μας στέλνετε κάθε μήνα! Μόνο;

Βγήκαμε έξω αφού τώρα ήταν η ώρα του φαγητού. Τους μοίρασα το φαγητό που ετοίμασε η μοναδική μαγείρισσα, και πάλι καλά που μπόρεσε μέσα σε αυτές τις συνθήκες που ζουν. Ένα κύπελλο το κάθε παιδάκι, κι έβαζα μέσα καλαμπόκι και φασόλια! Αυτό ήταν όλο το γεύμα τους! Θεέ μου, πού ζούμε! Κάθισα εκεί πάνω σ' ένα βράχο για να τους κάνω παρέα. Δεν είχα καμία όρεξη. Κι εκείνη τη μέρα έμεινα νηστικός! Τα πράγματα που αντίκρισα και έζησα δεν μου έδιναν καμία διάθεση και όρεξη για φαγητό. Κοίταξα γύρω γύρω πέτρες, χώμα, ξηρά δένδρα, σκόνη, ζέστη και μάτια των μικρών παιδιών καρφωμένα πάνω μου, περιμένοντας και ελπίζοντας για κάτι καλύτερο στη συνέχεια...

Είναι αυτή η αγάπη που μας έφερε η άκρα ταπείνωση του Θεανθρώπου μας και θα μας στερεώσει και ενισχύσει, όσες κι αν είναι οι δυσκολίες, οι απογοητεύσεις, τα προβλήματα, οι αποτυχίες, οι στεναχώριες και τα παρόμοια. Με την αγάπη αποκτούμε αυτή την βεβαιότητα ότι γινόμαστε όλοι παιδιά του ίδιου Θεού, Πατέρα και Δημιουργού μας.

† Ο Κένυας Μακάριος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΑΡΟΥΣΑΣ

Η ευλογία της Ορθόδοξης μαρτυρίας στην καρδιά της Αφρικής

Με εύγνωμοσύνη πρὸς τὸν Πανάγαθο Θεὸ καὶ αἰσθήματα εἰλικρινοῦς ἀγάπης ἀπευθύνω, ἐκ μέρους τοῦ ἱεροῦ κλήρου, τῶν μοναχῶν, τῶν κατηχητῶν καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀρούσας, θερμὲς εὐχαριστίες πρὸς τὴν Ἀδελφότητα Ὁρθοδόξου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς Θεσσαλονίκης γιὰ τὴν διαρκῆ, ἀνιδιοτελῆ καὶ θυσιαστικὴ συμπαράστασή της στὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὴν Ἀφρική.

Ἡ Ἱεραποστολὴ δὲν ἀποτελεῖ μία ἀκόμη ἐκκλησιαστικὴ δραστηριότητα, ἀλλὰ τὴν ἴδια τὴν ἀναπνοὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι σήμερα, ἡ Ἐκκλησία ζεῖ καὶ μαρτυρεῖ τὸν Ἀναστάνα Χριστό, ἐκπληρώνοντας τὴν ἐντολὴ Του: «Πορευθέντες μα-

θητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη». Ἡ διάδοση τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ τέλεση τῶν Μυστηρίων, ἡ ἵδρυση νέων ἐνοριῶν, ἡ ἀνακούφιση τοῦ ἀνθρώπινου πόνου καὶ ἡ προσφορὰ παιδείας, ὑγείας καὶ καθαροῦ νεροῦ ἀποτελοῦν ἀδιάσπαστες ἐκφράσεις τῆς ἴδιας εὐαγγελικῆς διακονίας. Ἡ Ορθόδοξη Ἱεραποστολὴ καλεῖ κάθε ἄνθρωπο στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ συγχρόνως μεταμορφώνει τὴν καθημερινότητα τῶν ἀνθρώπων με ἔργα ἀγάπης.

Μέσα σὲ αὐτὴ τὴν ἀποστολὴ ἡ Ἀδελφότητά σας ἔχει καταστεῖ πολύτιμος συνοδοιπόρος καὶ ἀληθινὸς συνεργὸς τοῦ ἔργου μας. Ἡ ἀγάπη σας δὲν περιορίζεται σὲ λόγους ἐνθαρρύνσεως, ἀλλὰ ἐκφράζεται με συγκεκριμένα ἔργα, τὰ ὁποῖα ἀφήνουν ἀνεξίτηλο ἀποτύπωμα στὴ

ζωή χιλιάδων ανθρώπων.

Ίδιαίτερη θέση ανάμεσα στα έργα αυτά κατέχει ἡ ἀνέγερση τοῦ πρώτου Ὁρθοδόξου Ἱεροῦ Ναοῦ στὴ νέα πρωτεύουσα τῆς Τανζανίας, τὴ Ντοντόμα, ἀφιερωμένου στὴν Ἁγία Τριάδα. Τὸ γεγονός ἀυτό ἀποτελεῖ ἱστορικὸ σταθμὸ γιὰ τὴν παρουσία τῆς Ὁρθοδοξίας στὴ χώρα μας. Κάθε πρωτεύουσα ἐκφράζει τὴ διοικητική, πολιτική καὶ πνευματική καρδιά ἐνὸς κράτους. Ἡ παρουσία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὸ κέντρο τῆς δημόσιας ζωῆς τῆς Τανζανίας ἀποτελεῖ ἰσχυρὴ μαρτυρία τῆς ἀλήθειας τοῦ Εὐαγγελίου καὶ σημεῖο τῆς διαρκοῦς παρουσίας τῆς Ἐκκλησίας ἐντὸς τοῦ κόσμου.

Ἀπὸ τὸ ἱερὸ αὐτὸ θυσιαστήριο θὰ ἀνυψώνεται καθημερινὰ ἡ προσευχή πρὸς τὸν Τριαδικὸ Θεὸ

γιὰ τὴν εἰρήνη, τὴν ἐνότητα καὶ τὴν εὐλογία ὁλοκλήρου τοῦ κράτους τῆς Τανζανίας. Ἀπὸ τὴ νέα πρωτεύουσα, ὁ Ναὸς τῆς Ἁγίας Τριάδος καλεῖται νὰ ἀκτινοβολεῖ τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας πρὸς κάθε γωνιὰ τῆς χώρας, ὑπενθυμίζοντας ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι πάντοτε παρούσα ἐκεῖ ὅπου διαμορφώνεται ἡ ζωὴ ἐνὸς λαοῦ.

Ἐξίσου σημαντικὴ εἶναι καὶ ἡ πολύτιμη συμβολή σας στὸ μεγάλο ἔργο ἀνεγέρσεως τοῦ Ἱεροῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας στὴν Ἀρούσα, ὁ ὁποῖος προορίζεται νὰ ἀποτελέσει τὸ πνευματικὸ κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας γιὰ τὶς ἐπόμενες γενεές. Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὸ συνεχὲς ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἀδιάλειπτη στήριξή σας στὴν πρόοδο τοῦ ἔργου αὐτοῦ.

Υπαίθρια Θεία Λειτουργία από τον Μητροπολίτη Αγαθόνικο

Με τη χάρη τοῦ Θεοῦ ἔχουν ὁλοκληρωθεῖ οἱ ἐξωτερικοὶ καὶ οἱ ἐσωτερικοὶ σοβᾶδες τοῦ Ναοῦ. Αὐτὴ τὴν περίοδο προχωροῦμε στὴ συμπληρωματικὴ ἐσωτερικὴ ξύλινη ἐπένδυση τοῦ τρούλου, ἐνῶ τὸ ἀμέσως ἐπόμενο στάδιο εἶναι ἡ κατασκευὴ καὶ ἡ τοποθέτηση τοῦ μωσαϊκοῦ δαπέδου στὸν κυρίως Ναὸ καὶ στὰ παρεκκλήσια, καθὼς καὶ ἡ τοποθέτηση πλακιδίων στοὺς ὑπολοίπους χώρους, στὴν εἴσοδο, στὸν χῶρο τελέσεως τοῦ Ἀγιασμοῦ καὶ στὰ γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως στὸν πρῶτο ὄροφο. Στὴ συνέχεια θὰ ἀκολουθήσουν οἱ ἐσωτερικοὶ καὶ οἱ ἐξωτερικοὶ χρωματισμοί.

Ἡ ἀγάπη σας ἐκδηλώνεται ὅμως καὶ μὲ ἔργα ποὺ προσφέρουν ἄμεση ἀνακούφιση στὸν ἄνθρωπο. Οἱ δύο γεωτρήσεις ποὺ χρηματο-

δοτήσατε, ἡ μία στὸ προαύλιο τοῦ σχολείου στὸ Ἰμπόγκο καὶ ἡ ἄλλη στὸ προαύλιο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Στυλιανοῦ στὸ Κιτίσι, ἀποτελοῦν πραγματικὲς πηγὲς ζωῆς. Σὲ πολλὲς περιοχὲς τῆς Ἀφρικῆς τὸ καθαρὸ νερὸ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελεῖ πολὺτιμο ἀγαθό. Μὲ τὰ ἔργα αὐτὰ ἐξασφαλίζεται ἀσφαλὲς πόσιμο νερὸ σὲ μαθητὲς, οἰκογένειες καὶ ὁλόκληρες κοινότητες, προστατεύεται ἡ υἰεὶα τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐνισχύεται οὐσιαστικὰ ἡ καθημερινὴ ζωὴ τῶν κατοίκων. Ἔτσι ἡ φιλανθρωπία τῆς Ἐκκλησίας γίνεται ἀπτὴ ἐμπειρία γιὰ τὸν συνάνθρωπο.

Ο Θεός, ὅμως, συνεχίζει νὰ ἀνοίγει νέους δρόμους στὸν ἱεραποστολικὸ ἀγρό. Κατὰ τὴν ἐορτὴ τῶν Ἀγίων Ἐνδόξων Πρωτοκορυφαίων

Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου εἶχαμε τὴ μεγάλη εὐλογία νὰ τελέσουμε τὴ Θεία Λειτουργία στὸ χωριὸ Ματάλαουε, στὴν περιφέρεια τῆς Ἱρίνγκα. Ἡ Θεία Λειτουργία τελέστηκε μέσα σὲ μία ἀπλὴ ἀχυροκαλύβα, ἡ ὁποία σήμερα ἐξυπηρετεῖ τὶς λατρευτικὲς ἀνάγκες τῆς ἀναπτυσσόμενης Ὁρθόδοξης κοινότητας. Οἱ πιστοὶ τοῦ Ματάλαουε ποθοῦν νὰ ἀποκτήσουν τὸν δικό τους Ἱερὸ Ναό, ὥστε νὰ ἔχουν μόνιμο τόπο λατρείας, κατηχήσεως καὶ πνευματικῆς ζωῆς. Ἡ ἀνάγκη αὐτὴ εἶναι πλέον ἄμεση καὶ ἐπιτακτική. Ἀπευθύνουμε, λοιπόν, θερμὴ παράκληση πρὸς ὅλους τοὺς εὐλογημένους φίλους τῆς Ἱεραποστολῆς νὰ ἀγκαλιάσουν καὶ αὐτὴ τὴ νέα προσπάθεια.

Ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί,
Γνωρίζουμε πολὺ καλὰ ὅτι

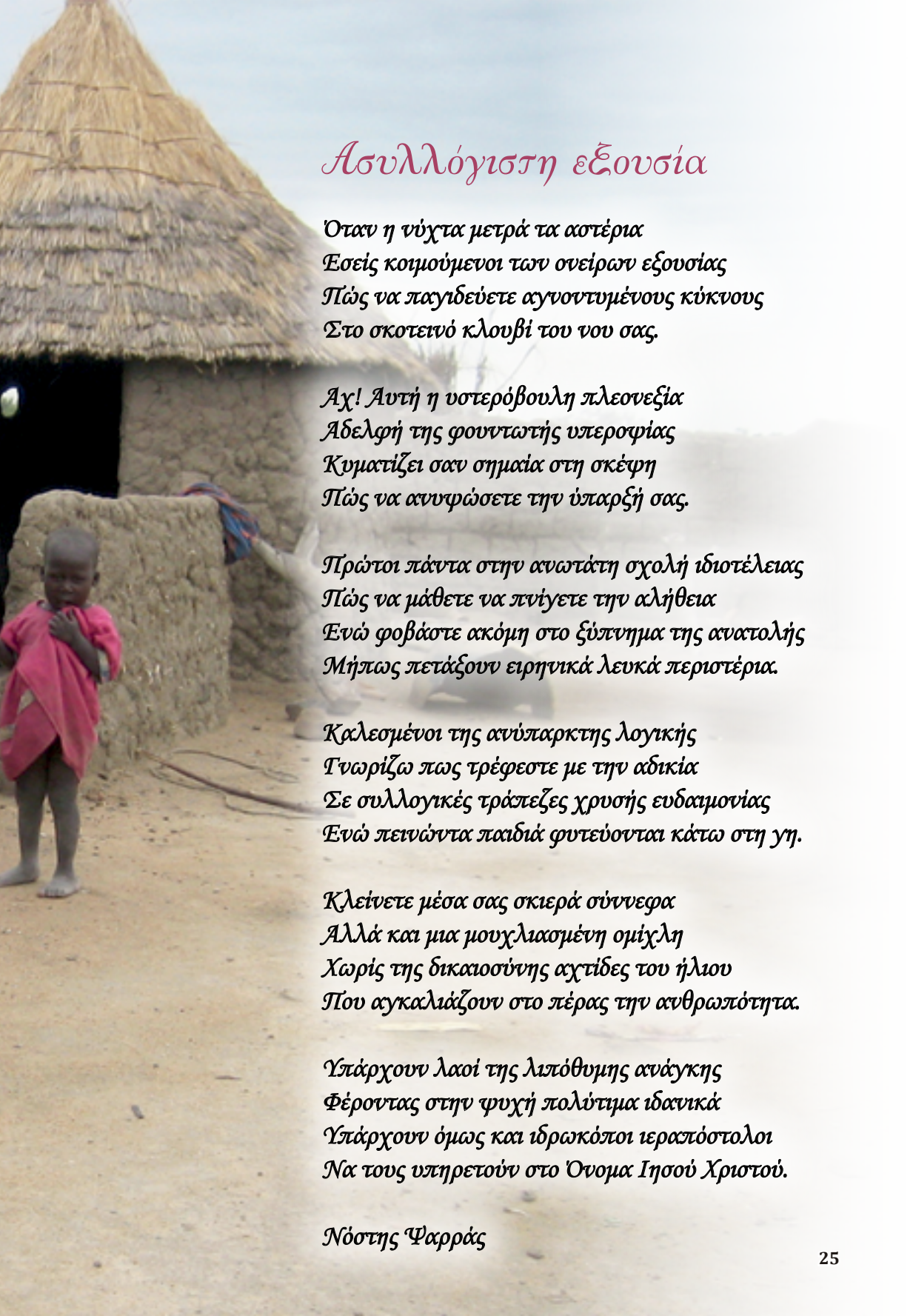
τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ πραγματοποιηθεῖ χωρὶς τὴ συνεργασία, τὴν ἀγάπη καὶ τὶς προσευχὲς ἀνθρώπων πού, ἂν καὶ βρίσκονται χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά, αἰσθάνονται τοὺς κατοίκους τῆς Ἀφρικῆς ὡς ἀδελφούς τους ἐν Χριστῷ.

Εὐχομαι ὁ Πανάγαθος Θεὸς νὰ εὐλογεῖ πλουσίως τὴν Ἀδελφότητα Ὁρθοδόξου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς, τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο, τοὺς εὐεργέτες, τὰ μέλη καὶ ὅλους ὅσοι στηρίζουν μὲ προσευχὴ καὶ θυσία τὸ μεγάλο ἔργο τῆς Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς. Ὁ Κύριος νὰ ἀνταποδίδει τὴν ἀγάπη σας καὶ νὰ χαρίζει σὲ ὅλους πλούσια τὴ χάρη, τὴν εἰρήνη καὶ τὸ ἀνέσπερο φῶς τῆς Βασιλείας Του.

Μετ' ευχῶν καὶ εὐγνωμοσύνης
† **Ο Αρούσας Ἀγαθόνικος**

Ασυλλόγιστη εξουσία

Όταν η νύχτα μετρά τα αστέρια
Εσείς κοιμούμενοι των ονείρων εξουσίας
Πώς να παγιδεύετε αγνοημένους κύκνους
Στο σκοτεινό κλουβί του νου σας.

Αχ! Αυτή η υστερόβουλη πλεονεξία
Αδελφή της φουντωτής υπεροψίας
Κυματίζει σαν σημαία στη σκέψη
Πώς να ανυψώσετε την ύπαρξή σας.

Πρώτοι πάντα στην ανωτάτη σχολή ιδιοτέλειας
Πώς να μάθετε να πνίγετε την αλήθεια
Ενώ φοβάστε ακόμη στο ξύπνημα της ανατολής
Μήπως πετάξουν ειρηνικά λευκά περιστέρια.

Καλεσμένοι της ανύπαρκτης λογικής
Γνωρίζω πως τρέφεστε με την αδικία
Σε συλλογικές τράπεζες χρυσής ευδαιμονίας
Ενώ πεινώντα παιδιά φυτεύονται κάτω στη γη.

Κλείνετε μέσα σας σκιερά σύννεφα
Αλλά και μια μouxλιασμένη ομίχλη
Χωρίς της δικαιοσύνης αχτίδες του ήλιου
Που αγκαλιάζουν στο πέρας την ανθρωπότητα.

Υπάρχουν λαοί της λιπόθυμης ανάγκης
Φέροντας στην ψυχή πολύτιμα ιδανικά
Υπάρχουν όμως και ιδρωκόποι ιεραπόστολοι
Να τους υπηρετούν στο Όνομα Ιησού Χριστού.

Νόστης Ψαρράς

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΝΙΓΗΡΙΑΣ

Στην καρδιά του Benue, εκεί όπου η Ιεραποστολή γίνεται δρόμος

Υπάρχουν τόποι όπου η Ιεραποστολή δεν γράφεται με λέξεις. Γράφεται πάνω στο κόκκινο χώμα, πυρωμένο από τον αφρικανικό ήλιο, στις μεγάλες αποστάσεις, στις μικρές εκκλησίες από απλά υλικά, στα πρόσωπα ανθρώπων που αγωνίζονται καθημερινά για τα αυτονόητα. Ένας τέτοιος τόπος είναι η ορεινή Πολιτεία Benue, στην καρδιά της Νιγηρίας, εκεί όπου χτυπά δυνατά ο παλμός της Δυτικής Αφρικής.

Το Benue State αποτελεί σήμερα μία από τις πιο δυναμικές και αναπτυσσόμενες ιεραποστολικές εστίες της Ιεράς Μητροπόλεως Νιγηρίας. Μέσα σε μια εκτεταμένη περιοχή με δύσκολη πρόσβαση, χωμάτινους δρόμους και ελάχιστες υποδομές, δεκαπέντε ορθόδοξες κοινότητες

μεγαλώνουν και αποκτούν σταθερές ρίζες, ενώ σε δύο ακόμη χωριά βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη η κατήχηση για τη δημιουργία νέων κοινοτήτων. Η προσπάθειά μας είναι σταθερή και συστηματική: να στηριχθούν οι ενορίες, να ενισχυθούν οι κληρικοί που σηκώνουν καθημερινά μεγάλο βάρος διακονίας και να δημιουργηθούν οι απαραίτητες υποδομές, ώστε η παρουσία της Εκκλησίας να αποκτά διάρκεια και προοπτική.

Εκεί η Ορθοδοξία προχωρεί αθόρυβα. Από χωριό σε χωριό, ύστερα από ώρες δρόμου, συναντούμε ανθρώπους που μπορεί να διαθέτουν ελάχιστα, αλλά γνωρίζουν να ανοίγουν την πόρτα τους, να μοιράζονται το λίγο και να προσεύχονται με πίστη απλή και βαθιά. Μέσα σε

συνθήκες που συχνά δοκιμάζουν τις ανθρώπινες αντοχές, οι κληρικοί μας παραμένουν κοντά τους και μοιράζονται την καθημερινότητά τους. Γύρω από την Αγία Τράπεζα συγκροτείται μια ζωντανή Εκκλησία, άνθρωποι βαπτίζονται, παιδιά μεγαλώνουν μέσα στην ορθόδοξη παράδοση και οικογένειες βρίσκουν πνευματικό στήριγμα και ελπίδα.

Και όσο πλησιάζει κανείς τη ζωή αυτών των κοινοτήτων, τόσο περισσότερο αντιλαμβάνεται ότι η πνευματική διακονία συναντά και τις απλές ανάγκες της καθημερινότητας. Μέσα από αυτή τη σχέση γεν-

νήθηκαν τα έργα που βρίσκονται σήμερα σε εξέλιξη. Έχουν ήδη τεθεί οι θεμέλιοι λίθοι δύο νέων χώρων: ενός πνευματικού κέντρου για την ενορία και τους κληρικούς και ενός χώρου συναντήσεως και δραστηριοτήτων για τις γυναίκες της κοινότητας. Παράλληλα προετοιμάζεται ιερατική κατοικία για τον τοπικό κληρικό και τη φιλοξενία του Επισκόπου κατά τις ιεραποστολικές περιοδείες του.

Δεν πρόκειται απλώς για τοίχους και στέγες. Οι χώροι αυτοί προορίζονται να γίνουν ανοιχτές αγκαλιές: τόποι κατηχήσεως και συναντήσεως, αλλά και σημεία προ-

Ο Μητροπολίτης Νιγηρίας στο Benue

σφοδράς τροφής, νερού και βασικής ιατρικής περίθαλψης. Ήδη δημιουργήθηκαν νέοι χώροι υγιεινής, ένα απλό αλλά πολύτιμο έργο για την καθημερινότητα και την αξιοπρέπεια των ανθρώπων.

Οι ανάγκες, ωστόσο, δεν σταματούν εδώ. Σε μία από τις κοινότητές μας, ο παλαιός ναός, ταλαιπωρημένος από τον χρόνο και τις δύσκολες συνθήκες, κινδυνεύει πλέον με κατάρρευση και χρειάζεται να αποκατασταθεί, ώστε να παραμείνει η στέγη προσευχής των ανθρώπων του. Και λίγο πιο πέρα, σε χωριά της ίδιας ευρύτερης περιοχής, η ανάγκη γίνεται ακόμη πιο στοιχειώδης: γίνεται δίψα. Εκεί δεν υπάρχουν πηγάδια και η πρόσβαση σε καθαρό πόσιμο

νερό παραμένει καθημερινός αγώνας. Η Ιερά Μητρόπολη προσπαθεί για τη διάνοιξη νέων πηγαδιών, ώστε ολόκληρες κοινότητες να αποκτήσουν αυτό που για εμάς θεωρείται αυτονόητο. Γιατί πριν ακόμη το νερό γίνει σύμβολο στη γλώσσα της πίστεως, είναι ζωή. Και όταν φτάνει εκεί όπου λείπει, η αγάπη παύει να είναι μόνο λόγος και γίνεται πράξη.

Στο Benue της Νιγηρίας συνειδητοποιούμε καθημερινά ότι η ιεραποστολική προσφορά δεν τελειώνει όταν μια βοήθεια ξεκινά από έναν μακρινό τόπο. Τότε, στην πραγματικότητα, αρχίζει. Όταν φτάσει στον άνθρωπο, γίνεται σχέση, κοινωνία προσώπων και συμπόρευση. Μια προσφορά μπορεί να γίνει νερό, τρο-

Καλύβα - εκκλησία

φή, στέγη, χώρος προσευχής· μπορεί να γίνει η σιωπηλή βεβαιότητα ότι, χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά, κάποιος σκέφθηκε έναν άγνωστο άνθρωπο ως αδελφό.

Γι' αυτό η διακονία της Αδελφότητας Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής έχει για εμάς ξεχωριστή σημασία. Με μακρόχρονη συνέπεια, εκκλησιαστικό φρόνημα και ευαισθησία, αποτελεί πολύτιμο συνοδοιπόρο της Ορθόδοξης μαρτυρίας στην Αφρική, γεφυρώνοντας αποστάσεις και ενώνοντας ανθρώπους στην κοινή διακονία. Πίσω από κάθε προσφορά της βρίσκονται άνθρωποι που πιστεύουν ότι η απόσταση δεν καταργεί την αδελφοσύνη. Προς την Αδελφότητα, τους συνεργάτες, τους δωρητές και όλους όσους αθό-

ρυβα στηρίζουν αυτή τη διακονία εκφράζουμε τη βαθιά ευγνωμοσύνη μας.

Και όταν, ύστερα από ώρες δρόμου, αφήνεις πίσω σου ένα μικρό χωριό του Benue, δύσκολα γνωρίζεις ποιος τελικά έδωσε και ποιος έλαβε περισσότερα. Γιατί εκεί, μέσα στη φτώχεια των μέσων, ανακαλύπτεις έναν διαφορετικό πλούτο: μια Εκκλησία που γεννιέται και μεγαλώνει αθόρυβα.

Κάθε νέα στέγη, κάθε πηγάδι, κάθε Θεία Λειτουργία κάτω από τον ουρανό της Νιγηρίας γίνεται μαρτυρία ότι η Ορθοδοξία συνεχίζει να βαδίζει.

Όχι για να κατακτήσει τόπους. Αλλά για να συναντήσει ανθρώπους.

† Ο Νιγηρίας Νικόδημος

ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΜΠΕΝΙΝ & ΤΟΓΚΟ

Από τα θρανία ως τις γεωτρήσεις

Έρχομαι και πάλι ενώπιόν σας για να σας ευχαριστήσω για την αμέτρητη βοήθεια και υποστήριξη στο ιεραποστολικό μας έργο, το οποίο τελείται κάτω από δύσκολες και άθλιες συνθήκες. Δοξάζουμε τον Θεό για όλα.

Η δύναμη της Εκκλησίας μας και το μέλλον της ιεραποστολής είναι οι νέοι μας. Ας τους φροντίσουμε όλους για μια καλή πνευματική ανατροφή. Για τον λόγο αυτό, αγαπητοί μου αναγνώστες και φίλοι της ιεραποστολής, η εκπαίδευση βρίσκεται στο κέντρο του ιεραποστολικού μας έργου, γιατί πρέπει, από τώρα, μέσω των νέων μας, να δημιουργήσουμε στελέχη που θα συνεχίσουν τον ιεραποστολικό αγώνα. Γι' αυτό τους στηρίζουμε στις σπουδές τους και βοηθάμε όσο μπορούμε να πληρώσουν τα δίδακτρα σε σχολεία και πανεπιστήμια.

Ο μήνας Σεπτέμβριος είναι σημαντικός για τα παιδιά, και η Ιερά μας Επισκοπή, ως μάνα, έχει τη συνήθεια από την ίδρυσή της να ανακουφίζει τους γονείς. Φροντίζουμε κάθε χρόνο και για τα σχολικά είδη των παιδιών μας, τα οποία διανέμονται σε όλους στις τρεις χώρες, όπως βλέπετε στις συνημμένες φωτογραφίες.

Αυτή τη στιγμή που σας γράφω, δεν έχουμε καταφέρει τίποτε για τα 300 παιδιά μας που υποστηρίζουμε. Ελάτε, σας παρακαλώ, να ετοιμάσουμε μαζί τη νέα σχολική χρονιά για τα παιδιά, καλύπτοντας το ποσό των 6.500 ευρώ. Ελάτε και φέτος να λαμπρύνουμε και να ομορφύνουμε τη σχολική τους έναρξη. Ζητάμε τη συνδρομή σας, ώστε τα παιδιά αυτά που στις 14 Σεπτεμβρίου ξεκινούν το σχολείο να βρουν αφορμή και ευκαιρία να υψώσουν,

με τον δικό τους τρόπο, τον Τίμιο Σταυρό, ως ένδειξη νίκης στη ζωή τους πάνω στη φτώχεια που τους ματώνει και δεν τους δίνει ευκαιρία να σπουδάσουν κανονικά.

Πέραν αυτού, δεν μπορούμε να παραλείψουμε ένα άλλο ζήτημα που χρειάζεται τη φροντίδα σας. Να μην έχουμε ίσως ζεστό πιάτο φαγητό, αλλά τουλάχιστον να υπάρχει καθαρό νερό στις κοινότητές μας. Θέλουμε να αποκτήσουμε, με τη φροντίδα σας, γεώτρηση στην έδρα της Ιεράς μας Επισκοπής, που είναι το Πόρτο-Νόβο, αλλά και στην πόλη Αμπομέ.

Μια γεώτρηση στην έδρα της Επισκοπής μας είναι πολύ σημαντική και συμβολική, γιατί αποτελεί το κέντρο όπου όλοι έρχονται να αντλήσουν δύναμη ώστε να πάνε

στα χωριά για ιεραποστολή. Με 10.000 ευρώ ανοίγουμε μια γεώτρηση που θα προσφέρει καθαρό νερό και θα σώζει ζωές, όχι μόνο στην έδρα της Επισκοπής μας αλλά και στη μεγάλη γειτονιά του Πόρτο-Νόβο όπου βρισκόμαστε.

Οι πιστοί μας που έρχονται στις διάφορες ενορίες μας δυσκολεύονται πάρα πολύ από την έλλειψη τουαλετών, κάθε φορά που έρχονται για κατήχηση ή για να εκκλησιαστούν. Συνήθως καταφεύγουν στους γείτονες, αλλά ως πότε θα αντέχουν εκείνοι; Οι αρχές μας έχουν στείλει πολλές φορές ειδοποιήσεις και πλέον κινδυνεύουμε με πρόστιμο για αυτή την απαράδεκτη υγειονομική κατάσταση. Η κατασκευή τουαλετών για κάθε κανονική μας ενορία κοστίζει 5.000

ευρώ. Έχουμε ήδη δέκα ενορίες που λειτουργούν κανονικά χωρίς να υπάρχουν τουαλέτες. Έχω πέσει θύμα αυτής της κατάστασης πολλές φορές στις ενορίες που επισκέπτομαι· βρίσκομαι στο σημείο όπου οι ιερείς μου φέρνουν κουβά ή μπουκάλια για να τα χρησιμοποιήσω ως τουαλέτα, και αναγκάζομαι κι εγώ να καταφύγω στους γείτονες. Δεν είναι αστείο, αλλά μια θλιβερή αλήθεια που βέβαια μας ενοχλεί. Αυτή η κατάσταση δεν μας βοηθά να μας σέβονται ως Ορθόδοξη Εκκλησία και μας εκθέτει πολύ.

Για να μην σας κουράσουμε, θέλω να σας υπενθυμίσω και για το ορφανοτροφείο μας, που φροντίζει πεταμένα και εγκαταλελειμμένα μωρά· αγωνιζόμαστε να δώσουμε

ζεστασιά και ασφάλεια σε αυτά τα αθώα πλάσματα και αναμένουμε την υποστήριξή σας.

Αγαπητοί μας, εσείς που αποτελείτε το οξυγόνο μας, οι λύσεις δεν μπορούν να δοθούν μονομερώς: εμείς, με την παρουσία μας ως Ορθόδοξη Εκκλησία, αποτελούμε ήδη ένα κομμάτι της λύσης και κάνουμε ό,τι μπορούμε, ενώ το υπόλοιπο το αναθέτουμε σε εσάς, όπως μας λέει και ο Απόστολος των Εθνών Παύλος: «Αλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσετε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ».

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για κάθε κόπο σας. Ο Πανάγαθος Θεός να σας ευλογεί πάντοτε.

**† Ο Μπενίν, Τόγκο και
Μπουρκίνα Φάσο Αθανάσιος**

ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΤΟΛΙΑΡΑΣ

Ο πρώτος Ναός του Αγίου Χρυσοστόμου παγκοσμίως άνοιξε τις πόρτες του

Υπάρχουν ημέρες που δεν τελειώνουν όταν δύσει ο ήλιος. Μένουν μέσα στην καρδιά και συνεχίζουν να μιλούν στον άνθρωπο για πολλά χρόνια.

Μια τέτοια ημέρα ήταν για μένα η ημέρα των Θυρανοιξίων του Ιερού Ναού του Αγίου Χρυσοστόμου του Ιεραποστόλου, εδώ στη Νότια Μαδαγασκάρη.

Με την ευλογία του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ. Θεοδώρου, αξιωθήκαμε να τελέσουμε τα Θυρανοίξια και, την Κυριακή που ακολούθησε, την πρώτη Θεία Λειτουργία στον νέο αυτόν Ναό.

Από νωρίς το πρωί καταλάβαινα πως κάτι ξεχωριστό συνέβαινε. Οι άνθρωποι άρχισαν να συγκεντρώνονται. Άλλοι έρχονταν από

κοντινά χωριά και άλλοι από πιο μακριά. Παιδιά, ηλικιωμένοι, μητέρες με τα παιδιά τους, οικογένειες ολόκληρες. Στα πρόσωπά τους υπήρχε μια χαρά απλή, καθαρή, αληθινή. Δεν περίμεναν απλώς μια τελετή. Περίμεναν να αποκτήσουν έναν δικό τους Ναό.

Και όσο τους κοιτούσα, σκεφτόμουν πόσο διαφορετική είναι η έννοια της Εκκλησίας εδώ, σε έναν τόπο όπου πολλές φορές οι άνθρωποι ξεκινούν την πνευματική τους ζωή μέσα σε έναν πρόχειρο χώρο, κάτω από ένα δέντρο ή σε μια απλή καλύβα. Εδώ η Εκκλησία δεν είναι κάτι αυτονόητο. Είναι δώρο. Είναι θαύμα. Είναι καρπός προσευχής.

Και όταν έφθασε η στιγμή να ανοίξουν οι πόρτες του Ναού, ένιωσα μια βαθιά συγκίνηση. Οι άνθρω-

ποι περίμεναν. Και όταν οι πόρτες άνοιξαν, άρχισαν να περνούν μέσα με μια συγκινητική απλότητα. Άλλοι έκαναν τον Σταυρό τους, άλλοι κοιτούσαν γύρω τους σιωπηλοί, άλλοι χαμογελούσαν. Για κάποιους από αυτούς ήταν η πρώτη φορά που έμπαιναν σε έναν τέτοιο Ναό.

Τότε σκέφτηκα. Δεν ανοίγουν σήμερα μόνο οι πόρτες ενός Ναού. Ανοίγει μια καινούργια σελίδα στην ιστορία αυτής της μικρής Ορθόδοξης κοινότητας.

Και η σκέψη μου πήγε αμέσως στον άνθρωπο στον οποίο είναι αφιερωμένος ο Ναός. Στον Άγιο Χρυσόστομο Παπασαραντόπουλο. Ο Άγιος Χρυσόστομος δεν ήταν ένας άνθρωπος που γεννήθηκε μέσα στις ανέσεις. Γεννήθηκε το 1903 στο Βασιλίτσι της Μεσσηνίας, σε οικογένεια βιοπαλαιστών. Από μικρός γνώρισε τον κόπο και τη στέρηση. Ο θάνατος του πατέρα

του τον ανάγκασε να εγκαταλείψει το σχολείο σε πολύ μικρή ηλικία για να εργαστεί και να βοηθήσει την οικογένειά του.

Όμως μέσα του υπήρχε μια δίψα που δεν έσβησε. Η δίψα για τον Θεό. Η δίψα για τη γνώση. Η δίψα για την προσευχή.

Σε ηλικία μόλις δεκαέξι ετών οδηγήθηκε στη μοναχική ζωή. Αργότερα, ενώ η ζωή του είχε ήδη περάσει από πολλές δυσκολίες και διακονίες, δεν σταμάτησε να αναζητά τη γνώση. Σε ηλικία 55 ετών πήρε το πτυχίο της Θεολογίας.

Και ίσως αυτό είναι ένα από τα πρώτα μαθήματα που μας διδάσκει η ζωή του. Ποτέ δεν είναι αργά όταν ο άνθρωπος έχει έναν σκοπό που έχει ευλογήσει ο Θεός. Όμως ο Άγιος Χρυσόστομος δεν έμεινε στη γνώση. Ήθελε να τη μετατρέψει σε προσφορά. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του ήρθε σε επαφή με Αφρικά-

νούς φοιτητές και μέσα από αυτές τις γνωριμίες άρχισε να γεννιέται μέσα του ο πόθος για την Αφρική.

Και όταν ήρθε η ώρα, δεν υπολόγισε την ηλικία του. Δεν είπε ότι είναι πλέον μεγάλος. Δεν είπε ότι οι δυσκολίες είναι πολλές. Δεν είπε ότι η Αφρική είναι μακριά. Πήρε τον δρόμο. Σε ηλικία 57 ετών, το 1960, έφυγε από την Ελλάδα και ξεκίνησε την ιεραποστολική του πορεία στην Αφρική. Πέρασε από την Ουγκάντα, την Κένυα, την Τανζανία και το Κονγκό, αφήνοντας πίσω του ανθρώπους που γνώρισαν μέσα από εκείνον την Ορθόδοξη πίστη.

Πριν ακόμη ξεκινήσει, είχε αναζητήσει την πνευματική ευλογία του Αγίου Αμφιλοχίου Μακρή στην Πάτμο. Του μίλησε με ενθουσιασμό για το σχέδιό του να εργαστεί στην Αφρική.

Δεν πήγε στην Αφρική ως ένας άνθρωπος που ήθελε απλώς να πραγματοποιήσει ένα προσωπι-

κό όνειρο. Πήγε ως άνθρωπος που ήθελε να ανοίξει δρόμο. Και πράγματι, άνοιξε δρόμο. Έναν δρόμο που ακολούθησαν αργότερα πολλοί άλλοι ιεραπόστολοι. Έναν δρόμο που συνεχίζει μέχρι σήμερα.

Και εκεί, μπροστά στις πόρτες του καινούργιου Ναού, αισθάνθηκα πως αυτός ο δρόμος είχε φθάσει μέχρι εδώ. Από εκείνη την Ελλάδα του Αγίου Χρυσοστόμου, από τα μοναστήρια, τις προσευχές και τους αγώνες του, από την Ανατολική Αφρική όπου εργάστηκε, από την Ουγκάντα, την Κένυα, την Τανζανία και το Κονγκό, η σπορά του έφθασε σήμερα μέχρι τη Νότια Μαδαγασκάρη.

Και το όνομά του δεν γράφτηκε απλώς πάνω σε μια μαρμαρίνη πλάκα. Γράφτηκε μέσα στην καρδιά ενός λαού. Αυτό ήταν ίσως το πιο συγκινητικό στοιχείο της ημέρας.

Όταν άρχισε η ακολουθία των Θυρανοιξίων, ο Ναός γέμισε σιγά σιγά από ανθρώπους. Οι φωνές

των ψαλτών ενώθηκαν με τις προσευχές του λαού. Το θυμίαμα γέμισε τον χώρο και, για πρώτη φορά, ο καινούργιος Ναός άρχισε να αποκτά αυτό για το οποίο πραγματικά χτίστηκε: ζωή.

Και ύστερα ήρθε η πρώτη Θεία Λειτουργία. Το «Ευλογημένη η Βασιλεία...» ακούστηκε για πρώτη φορά. Δεν ήταν απλώς η αρχή μιας ακολουθίας. Ήταν η πρώτη προσευχή μιας νέας ενοριακής ζωής.

Κοιτούσα τους ανθρώπους και ιδιαίτερα τα παιδιά. Σκεφτόμουν ότι αυτά τα παιδιά θα μεγαλώσουν εδώ. Θα μάθουν να κάνουν τον Σταυρό τους εδώ. Θα βαπτιστούν εδώ. Θα κοινωνήσουν εδώ. Θα παντρευτούν εδώ.

Κάποια από αυτά, ίσως, μια ημέρα να γίνουν οι ίδιοι κατηχητές, ιερείς και εργάτες της Εκκλησίας. Και τότε κατάλαβα ακόμη περισσότερο γιατί αξίζει η Ιεραποστολή.

Γιατί δεν χτίζουμε απλώς κτίρια. Χτίζουμε το αύριο της Εκκλησίας.

Την ώρα της Θείας Λειτουργίας, μέσα στη σιωπή που δημιουργείται όταν ο άνθρωπος στέκεται μπροστά στο Μυστήριο, ένιωσα πως η παρουσία του Αγίου Χρυσοστόμου ήταν ιδιαίτερα έντονη.

Εκείνος που κάποτε έφυγε από την Ελλάδα για να ανοίξει δρόμο στην Αφρική, σήμερα είχε έναν Ναό στο όνομά του σε ένα ακόμη σημείο αυτής της μεγάλης ηπείρου.

Και πόσο παράξενοι είναι οι δρόμοι του Θεού! Ένας άνθρωπος από ένα μικρό χωριό της Μεσσηνίας, που από παιδί γνώρισε τη φτώχεια και τη στέρηση, έγινε ένας από τους πρωτοπόρους της Ορθόδοξης Ιεραποστολής στην Αφρική. Η Εκκλησία του Αλεξανδρείας τον κατέταξε στην αγιολογική της παράδοση ως Άγιο, αναγνωρίζοντας την προσφορά και τη μαρτυρία της ζωής του.

Και σήμερα, εδώ στη Νότια Μαδαγασκάρη, αισθανθήκαμε ότι η σπορά εκείνου του ανθρώπου συνεχίζεται. Ένας ακόμη Ναός. Ένα ακόμη χωριό. Μερικές ακόμη οικογένειες που γνωρίζουν τον Χριστό. Μερικά ακόμη παιδιά που μεγαλώνουν μέσα στην Εκκλησία.

Αυτό είναι το θαύμα της Ιεραποστολής. Και σε αυτό το θαύμα έχει πλέον το δικό της μερίδιο και η Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής. Γιατί χωρίς τη δική σας αγάπη, χωρίς τη δική σας προσφορά, αυτός ο Ναός δεν θα βρισκόταν σήμερα εδώ.

Κάποτε, ο Άγιος Χρυσόστομος έφυγε από την Ελλάδα για να φυτέψει τον σπόρο της Ορθοδοξίας στην Αφρική. Σήμερα, εδώ στη Νότια Μαδαγασκάρη, ένας νέος Ναός γίνεται ένας ακόμη καρπός εκείνης της σποράς. Και ίσως αυτό να είναι το πιο όμορφο μήνυμα της ημέρας. Η Ιεραποστολή δεν τελειώνει ποτέ.

Συνεχίζεται μέσα από τους ανθρώπους που μιμούνται τους πρωτόπορους Ιεραποστόλους και συνεχίζουν το έργο τους.

Ο Άγιος Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος άνοιξε έναν δρόμο. Εμείς σήμερα έχουμε την ευλογία να περπατούμε πάνω σε αυτόν. Και ο Ναός αυτός είναι ένα ακόμη βήμα. Ένα ακόμη «ναι» στον Χριστό. Ένα ακόμη φως μέσα στην Αφρική.

Από την καρδιά μου, λοιπόν, ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους όσους έγιναν μέρος αυτής της προσπάθειας. Και ιδιαίτερα στην Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής, που με την αγάπη και τη θυσιαστική της προσφορά έκανε αυτό το όνειρο πραγματικότητα.

Άγιε Χρυσόστομε Παπασαραντόπουλε, Ιεραπόστολε της Αφρικής, πρέσβευε για όλους μας.

Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν!

† Ο Τολιάρας Πρόδρομος

Σκανάρετε δίπλα, για να δείτε βίντεο από τον Ιερό Ναό.

Ή επισκεφθείτε το ierapostoles.gr/274/37

ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΜΠΟΥΝΙΑΣ

Η σιωπή ενός πατέρα

«Εκείνο το βράδυ δεν φοβόταν τον θάνατο. Φοβόταν μήπως, πριν φύγει, δεν προλάβει να σώσει ό,τι πολυτιμότερο είχε στον κόσμο: τα δύο μικρά του παιδιά.»

Υπάρχουν άνθρωποι που δεν θα γραφτούν ποτέ στα βιβλία της ιστορίας. Δεν θα τους απονεμηθούν τιμές ούτε θα ακουστούν τα ονόματά τους σε επίσημες τελετές. Κι όμως, πάνω στους δικούς τους ώμους στηρίζεται πολλές φορές η ίδια η ανθρωπότητα. Γιατί επάνω σε αυτούς τους “υπερανθρώπους” γράφεται η ιστορία και όχι πάνω στις βουτυροσπόνδυλες πλάτες κάποιων επωνύμων. Είναι οι αφανείς ήρωες της καθημερινότητας: οι πατέρες και οι μητέρες που θυσιάζουν αθόρυβα τη ζωή τους, τις επιθυμίες τους, ακόμη και την ίδια τους την ύπαρξη, για να μπορέσουν τα παιδιά τους να αντικρίσουν ένα καλύ-

τερο αύριο.

Ένας από αυτούς ήταν κι εκείνος.

Πατέρας δύο αγοριών. Ένας άνθρωπος απλός, χωρίς σπουδαία μόρφωση, αλλά με σοφία που γεννήθηκε μέσα από τον πόνο. Η ζωή υπήρξε το μοναδικό του σχολείο. Η φτώχεια έγινε δάσκαλος της υπομονής του, οι δυσκολίες τον δίδαξαν την επιμονή και οι αμέτρητες δοκιμασίες τον έμαθαν πως η αγάπη δεν είναι συναίσθημα, αλλά καθημερινή θυσία και πραγματικότητα.

Η υγεία του άρχισε κάποτε να κλονίζεται. Οι άνθρωποι γύρω του τον προέτρεπαν να αναζητήσει άμεσα περίθαλψη. Εκείνος όμως σιωπούσε. Δεν υπολόγιζε μόνο τον δικό του πόνο. Υπολόγιζε το κόστος μιας νοσηλείας, το μέλλον των παιδιών του, το ψωμί που θα έλειπε από το τραπέζι τους, τα όνειρα που ίσως

έμεναν ανολοκλήρωτα. Σε τόπους όπου η φτώχεια είναι καθημερινός συνοδοιπόρος, ακόμη και η αρρώστια μετατρέπεται σε μια σκληρή οικονομική δοκιμασία.

Δίπλα του στεκόταν η σύζυγός του.

Δεν χρειάζονταν πολλά λόγια μεταξύ τους. Οι ματιές τους είχαν μάθει να συνομιλούν πριν ακόμη γεννηθούν οι λέξεις. Μαζί σήκωναν έναν σταυρό που δεν είχαν επιλέξει. Κάθε ημέρα υπολόγιζαν τα λιγοστά χρήματα, την τροφή των παιδιών, τα σχολικά τους έξοδα, την επόμενη ημέρα. Κάθε μικρή απόφαση έκρυβε μια μεγάλη θυσία.

Ο πατέρας δεν ονειρευόταν πλούτη.

Ονειρευόταν να δει τα παιδιά του μορφωμένα. Να φύγουν, αν

χρειαστεί, μακριά από τη βία και τη δυστυχία. Να αποκτήσουν εκείνες τις ευκαιρίες που ο ίδιος δεν γνώρισε ποτέ. Να γίνουν άνθρωποι με πίστη, αξιοπρέπεια και αγάπη προς τον συνάνθρωπο.

Γιατί οι πραγματικοί γονείς δεν μετρούν την επιτυχία τους μέσα από όσα άφησαν στην τράπεζα, αλλά μέσα από όσα χάραξαν στις καρδιές των παιδιών τους.

Η ιστορία αυτής της οικογένειας δεν είναι μοναδική.

Είναι η ιστορία χιλιάδων οικογενειών στο ανατολικό Κονγκό και ιδιαίτερα στην πολύπαθη επαρχία του Ιτούρι. Εκεί όπου οι ένοπλες συγκρούσεις, οι μετακινήσεις πληθυσμών, η φτώχεια, η έλλειψη ιατρικής περίθαλψης και η ανασφάλεια μετατρέπουν κάθε ημέρα σε

έναν αδιάκοπο αγώνα επιβίωσης. Οι γονείς δεν αγωνίζονται μόνο να ζήσουν· αγωνίζονται να εξασφαλίσουν ότι τα παιδιά τους θα έχουν μια ελπίδα για το αύριο.

Κι όμως, ακόμη και μέσα σε αυτή τη δοκιμασία, η ζωή δεν σταματά.

Τα παιδιά συνεχίζουν να γελούν. Οι μητέρες συνεχίζουν να προσεύχονται. Οι πατέρες συνεχίζουν να εργάζονται, ακόμη κι όταν το σώμα τους λυγίζει από την εξάντληση. Και η Εκκλησία μας παραμένει εκεί, πολλές φορές ως το μοναδικό ασφαλές καταφύγιο. Με ταπεινότητα υπηρετεί ασθενείς, στηρίζει ορφανά, περιθάλπει τους αδύναμους και κρατά άσβεστη τη φλόγα της ελπίδας μέσα στις καρδιές των ανθρώπων.

Γι' αυτόν τον πατέρα κανείς δεν γνώριζε όλη την αλήθεια.

Δεν απομακρύνθηκε από τα παιδιά του επειδή έπαψε να τα αγαπά. Απομακρύνθηκε επειδή τα αγαπούσε περισσότερο από την ίδια του τη ζωή.

Τα συμπτώματά του έδειχναν καθαρά από τι είχε προσβληθεί· ο ιός του έμπολα του θέριζε ήδη τα σωθικά.

Τη στιγμή εκείνη κατάλαβε πως η μεγαλύτερη μάχη του δεν ήταν πλέον να σωθεί ο ίδιος. Ήταν να προστατεύσει εκείνους που αποτελούσαν ολόκληρο τον κόσμο του. Γνώριζε ότι κάθε άγγιγμα, κάθε αγκαλιά, κάθε φιλή θα μπορούσε να γίνει αιτία να χαθούν και τα δύο παιδιά του.

Και τότε πήρε τη δυσκολότερη απόφαση της ζωής του.

Απομονώθηκε εκούσια.

Στερήθηκε τις φωνές τους, τα γέλια τους, την αγκαλιά τους. Έμει-

νε μόνος, όχι επειδή φοβήθηκε τον θάνατο, αλλά επειδή αρνήθηκε να αφήσει τον θάνατο να πλησιάσει τα παιδιά του. Ήταν μια σιωπηλή θυσία, άγνωστη στους πολλούς, γνωστή όμως στον Θεό. Στάθηκε δίπλα στα παιδιά του μέχρι τέλους για να τα ζήσει αλλά συγχρόνως, απομονωμένος από αυτά για να τα σώσει.

Μέχρι την τελευταία του πνοή προσευχόταν όχι να παραταθούν οι ημέρες της ζωής του, αλλά να παραταθούν οι ημέρες των παιδιών του. Δεν τους άφησε πλούτη ούτε περιουσίες. Τους άφησε μια κληρονομιά που δεν φθείρεται από τον χρόνο: την πίστη, την αξιοπρέπεια και το παράδειγμα της απόλυτης αγάπης.

Λίγες ημέρες αργότερα έκλεισε ήρεμα τα μάτια του.

Δεν νικήθηκε.

Γιατί υπάρχουν άνθρωποι που δεν νικούν όταν παρατείνουν τη ζωή τους, αλλά προσφέρουν τη ζωή τους για να ζήσουν οι άλλοι. Αυτή είναι μια όντως μεγάλη νίκη.

Η ιστορία του είναι μία ακόμα, ανάμεσα στις χιλιάδες παρόμοιες ιστορίες του ανατολικού Κονγκό. Η επαρχία Ιτούρι εξακολουθεί να αιμορραγεί από τις συγκρούσεις, την ανέχεια, την ανασφάλεια και τώρα πια και από την θανατηφόρα επιδημία του έμπολα. Οι προοπτικές για πολλούς ανθρώπους παραμένουν περιορισμένες. Κι όμως, μέσα

στα ερείπια του πολέμου εξακολουθεί να ανθίζει η ελπίδα. Η Εκκλησία συνεχίζει να στέκεται δίπλα στους ανθρώπους, να περιθάλπει τους πληγωμένους, να προστατεύει τα παιδιά, να στηρίζει τις οικογένειες και να μαρτυρεί ότι η αγάπη μπορεί να επιβιώσει ακόμη και εκεί όπου όλα μοιάζουν να έχουν χαθεί.

Κάποτε οι πόλεμοι θα τελειώσουν. Οι επιδημίες θα περάσουν. Οι πληγές θα επουλωθούν. Οι Ιεροί Ναοί θα γεμίσουν ξανά με παιδικές φωνές και οι άνθρωποι θα ξαναχτίσουν τα σπίτια και τις ζωές τους.

Ίσως τότε κανείς να μη θυμάται το όνομα αυτού του πατέρα.

Όμως ο Θεός θα θυμάται τη θυσία του.

Και ίσως αυτή να είναι η πιο μεγάλη δικαίωση ενός ανθρώπου που αγάπησε τα παιδιά του περισσότερο από τον ίδιο του τον εαυτό.

Υ.Σ. Παρακαλούμε όσοι μπορείτε, στηρίξτε την προσπάθειά μας για την οργάνωση τακτικών συσσιτίων για τα άπορα παιδιά μας και για την υγειονομική τους φροντίδα. Λίγα ευρώ σώζουν τις ζωές τους.

Θερμές ευχαριστίες στην Αδελφότητα Εξωτερικής Ιεραποστολής Θεσσαλονίκης για την άοκνη και αμέριστη συμπαράσταση και στήριξη στο ταπεινό μας έργο.

† **Ο Μπούνιανς και Κισανγκάνι**
Πολύκαρπος

ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΓΚΟΥΛΟΥ

Δωρεά μοτοσυκλετών για τους ιερείς μας

Στις 18 Ιουλίου 2026 διανεμήθηκαν από τον Επίσκοπο Γκούλου Νεκτάριο (Καμπούγιε) μοτοσυκλέτες που προήλθαν από δωρεά της Αδελφότητας Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής και παραδόθηκαν σε επιλεγμένους ιερείς, προκειμένου να διακονούν τις Ορθόδοξες κοινότητες που είναι διασκορπισμένες σε εκτεταμένες και συχνά δυσπρόσιτες περιοχές της Ιεράς Επισκοπής.

Επί σειρά ετών, οι κληρικοί και οι εκκλησιαστικοί εργάτες της Επισκοπής αντιμετώπιζαν σοβαρές δυσκολίες μετακίνησης κατά την άσκηση της ιερής τους αποστολής. Η διακονία σε μια γεωγραφικά εκτεταμένη περιοχή, με ανεπαρκές οδικό δίκτυο και περιορισμένα μέσα δημόσιας μεταφοράς, καθιστούσε το έργο τους ιδιαίτερα απαιτητικό.

Πολλοί ιερείς αναγκάζονταν

να διανύουν μεγάλες αποστάσεις πεζοί, με ποδήλατο ή με αναξιόπιστα μέσα μεταφοράς, προκειμένου να τελέσουν τη Θεία Λειτουργία, να χορηγήσουν τα Ιερά Μυστήρια, να προσφέρουν ποιμαντική μέριμνα, να διδάξουν την Ορθόδοξη Πίστη και να στηρίξουν ευάλωτα παιδιά στις ιεραποστολικές κοινότητες.

Οι νέες μοτοσυκλέτες αναμένεται να ενισχύσουν ουσιαστικά το έργο της Εκκλησίας, επιτρέποντας συχνότερες ποιμαντικές επισκέψεις, λειτουργικές συνάξεις, κατηχητική διδασκαλία και φιλανθρωπικές δράσεις. Παράλληλα, θα βελτιώσουν την πρόσβαση σε ιεραποστολικά κέντρα, όπου εθελοντές συμβάλλουν στην εκπαίδευση και την πνευματική καλλιέργεια των παιδιών, ιδιαίτερα σε περιοχές που στερούνται μόνιμων ναών και εκπαιδευτικών υποδομών.

Οι ιερείς της Επισκοπής εξέφρασαν τις θερμές και εγκάρδιες ευχαριστίες τους προς την Αδελφότητα, της οποίας η αγάπη και η γενναιοδωρία κατέστησαν δυνατή την υλοποίηση αυτού του έργου.

Η Ιερά Επισκοπή μας παραμένει αφοσιωμένη στην επέκταση της Ορθόδοξης Ιεραποστολής, παρά τις προκλήσεις που δημιουργούν οι μεγάλες αποστάσεις και οι περιορισμένοι πόροι. Η έγκαιρη αυτή δωρεά μοτοσυκλετών αποτελεί μια ζωντανή μαρτυρία χριστιανικής αγάπης, αλληλεγγύης και έμπρακτης φιλανθρωπίας.

Με ευχαριστία προς τον Θεό και βαθιά εκτίμηση προς όλους τους υποστηρικτές, σημειώνουμε ότι η ανάγκη για υποστήριξη στον

τομέα της μετακίνησης παραμένει πολύ μεγάλη. **Ο αριθμός των μοτοσυκλετών που έχουν διανεμηθεί μέχρι σήμερα αντιπροσωπεύει μόλις το ένα τέταρτο του συνολικού αριθμού που απαιτείται για την αντιμετώπιση αυτής της σημαντικής πρόκλησης.**

Για τον λόγο αυτό, απευθύνουμε έκκληση για περαιτέρω στήριξη, ώστε να καταστεί δυνατό να ενισχυθούν όλοι οι κληρικοί που έχουν ανάγκη από μέσα μετακίνησης, προκειμένου να συνεχίσουν αποτελεσματικότερα την ποιμαντική και ιεραποστολική τους διακονία, προς δόξαν της τοπικής Ορθοδόξου Ιεραποστολής στη Βόρεια Ουγκάντα και της Εκκλησίας συνολικά.

Εκ της Ιεράς Επισκοπής

**Νέα μεταφορικά μέσα για τους περιοδεύοντες ιερείς μας,
δωρεά της Αδελφότητας**

Οδοιπορικό στην Κολομβία

Στις 4 Ιουλίου 2026 έλαβαν χώρα τα εγκαίνια και θυρανοίξια του Ιερού Ναού Παναγίας Παντανάσσης και Αγίου Αθανασίου στο Σερετέ του διαμερίσματος Κόρδοβα της Κολομβίας.

Κληθήκαμε από την Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής να παρευρεθούμε σε αυτά, εκπροσωπώντας την. Ξεκινήσαμε στις 2 Ιουλίου από Αθήνα και φθάσαμε το βράδυ της ίδιας ημέρας στην Μπογκοτά, πρωτεύουσα της Κολομβίας. Στο αεροδρόμιο μας περίμενε ο ευγενικός και σεμνός διάκονος της Ορθοδόξου Εκκλησίας π. Ανδρέας, καλωσορίζοντάς μας και κρατώντας δύο ρουάνες (τοπικό μάλλινο ένδυμα σαν κάπα), δώρο του επισκόπου, προκειμένου ν' αντιμετωπίσουμε

τις χαμηλές θερμοκρασίες, αφού το κλίμα της Μπογκοτά είναι δροσερό έως ψυχρό λόγω του μεγάλου υψόμετρου (2750 μ.).

Στο ξενοδοχείο μάς υποδέχθηκε ο Επίσκοπος κ. Τιμόθεος με πολλή αγάπη και χαρά, προσφέροντάς μας και δύο κουτιά τσάι βοτάνων προς αντιμετώπιση του υψομέτρου.

Την επόμενη ημέρα 3 Ιουλίου, μεταβήκαμε στο Σερετέ και παρακολούθησαμε στον ναό τον Εσπερινό.

Η ζέστη αφόρητη, 34-35°C, αλλά με αίσθηση 45°C λόγω της υψηλής υγρασίας (80% και άνω). Μας αποζημίωσε όμως το καταπράσινο τοπίο με τα τροπικά φρούτα, όπως μπανάνες, μάνγκο, παπάγια και άλλα, που συνθέτουν ένα μαγικό σκηνικό. Έχεις την αίσθηση ότι περ-

πατάς μέσα σε μια καρτ-ποστάλ.

Μα ακόμη μας συγκίνησε η αγάπη των απλών κατοίκων της περιοχής, που έσπευσαν να μας αγκαλιάσουν δείχνοντας τον σεβασμό και την αγάπη τους.

Αλλά και τα μικρά παιδιά στριμώχθηκαν γύρω μας να μας αγγίξουν, να δώσουν και να πάρουν αγάπη. Ήταν μια εικόνα μοναδική.

Το βράδυ έπληξε την περιοχή μια τρομακτική τροπική καταιγίδα, προκαλώντας και κάποιες ζημιές στην περιοχή.

Την επόμενη ημέρα 4 Ιουλίου πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια και θυρανοίξια του ναού με κάθε μεγαλοπρέπεια, πρωτοστατούντος του

Μητροπολίτου Μεξικού κ. Ιακώβου. Την λιτανεία πέριξ του ναού συνόδευε ένας λαμπρός ήλιος. Ο ιδρώτας της ζέστης αναμείχθηκε με τα δάκρυα συγκίνησης.

Ο εορτασμός των εγκαίνιων έκλεισε με μια εντυπωσιακή μουσικοχορευτική εκδήλωση με τοπικές ενδυμασίες.

Τις επόμενες ημέρες περιηγηθήκαμε και σε άλλες πόλεις και αξιοθέατα της χώρας, όπως Μεντεγίν, Περρέια κ.ά., συνοδευόμενοι πάντα από τον αγαπητό, απλό, προσηνή και μεγάλο φιλέλληνα επίσκοπο Άσσου κ. Τιμόθεο, (η ψυχή της Ορθοδόξου Εκκλησίας στην Κολομβία). Μαζί μας ήταν και ο Γρηγόριος και ο Ιωάννης,

δύο από τα παιδιά που φιλοξενούνται στο επισκοπείο. Η εξυπηρέτηση, η προθυμία και η όλη τους συμπεριφορά έκλεψαν τις καρδιές μας.

Ξεναγηθήκαμε στις φυτείες του καφέ, καθώς και σε κάποια παραδοσιακά χωριά (Σαλέντο και Φιλάντια) με τα πολύχρωμα σπιτάκια, όμοια με σκηνές θεάτρου. Επίσης ανεβήκαμε στο Μονσεράτε (3150 μ.) και στη Γουαδελούπη (3367 μ.).

Αυτό όμως που μας έκανε μεγάλη εντύπωση είναι τα αισθήματα που τρέφουν οι ντόπιοι για κάθε ελληνικό στοιχείο. Το πλατύ χαμόγελο και η έκφραση του προσώπου τους μαρτυρούσαν τον σεβασμό και τον θαυμασμό που νιώθουν για τους Έλ-

ληνες, την ιστορία και τον πολιτισμό τους, καθόσον τα διδάσκονται και στα σχολεία τους. Μας κοιτούσαν σαν να επρόκειτο για έναν διαφορετικό, ανώτερο λαό. Αυτό το εισπράξαμε όλες αυτές τις μέρες που μέναμε.

Επιστρέψαμε κουβαλώντας στις βαλίτσες της μνήμης μας όλες αυτές τις υπέροχες εμπειρίες και εικόνες με την ευχή η Παναγία μας και ο Άγιος Αθανάσιος να φωτίσουν και άλλους ανθρώπους της περιοχής να προσέλθουν στην Ορθοδοξία προς σωτηρία των ψυχών τους.

Αμήν! Γένοιτο!

**Δύο συνεργάτες και μέλη
της Αδελφότητας**

Κωνσταντίνος Χριστομάνος
Ένας άοκνος υπηρέτης
της Ιεραποστολής

Αγαπητέ αδελφέ Κωνσταντίνε Χριστομάνε,

Στις 2 Ιουνίου 2026 η ευλογημένη επίγεια ζωή σου ήρθε στον τερματισμό, αρχίζοντας όμως εκ νέου μια νέα πορεία της αγνόφωτης λαμπερής ψυχής σου προς την ουράνια αιωνιότητα της Βασιλείας του Αγίου Τριαδικού Θεού.

Με δέουσα συγκίνηση σε αποχαιρετά η Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής στην οποία υπήρξες επί δεκαετίες τακτικό μέλος, και διετέλεσες μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Υπηρέτησες επί χρόνια ως καθηγητής στην Ορθόδοξη Εκκλησιαστική Σχολή «Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄» στο Ναϊρόμπι της Κένυας και κατόπιν ως ταπεινός διάκονος στη Σιέρρα Λεόνε.

Ήσουν τόσο ευσυγκίνητος, άοκνος υπηρέτης της Ιεραποστολής με την άφθαστη ανιδιοτελή αγάπη προς τους πάσχοντες Αφρικανούς αδελφούς μας. Ιδιαίτερα δώριζες το δάκρυ των συναισθημάτων από την πηγή της καρδιάς σου στα ορφανά και πεινασμένα παιδάκια της Αφρικής.

Ευλογημένο ταξίδι προς την αιωνιότητα.

Νόσσης Ψαρράς

